

**ВАЗОРАТИ МАОРИФ ВА ИЛМИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН
ДОНИШКАДАИ ДАВЛАТИИ ЗАБОНҶОИ ТОҶИКИСТОН
БА НОМИ СОТИМ УЛУҒЗОДА**

«Мувофиқа шуд»

Ректори Донишкадаи давлатии
забонҳои Тоҷикистон ба номи
Сотим Улуғзода

_____ Гулназарзода Ж.Б.
« _____ » _____ с. 2021

«Тасдиқ карда шуд»

Вазири маориф ва илми
Ҷумҳурии Тоҷикистон
_____ Саидзода Р.Ҷ.

« _____ » _____ с. 2022

**БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ
АЗ РӢИ САМТ (ИХТИСОС)**

Самт: 21 – Илмҳои гуманитарӣ
Гуруҳи ихтисосҳо: 2106 – Илмҳои забоншиносӣ
Ихтисос: 1-210502-08 – забони хориҷӣ (забони англисӣ)
Тахассус: Омӯзгор
Дараҷаи академӣ: Бакалавр
Мӯҳлати таҳсил: 4 сол

Душанбе – 2022

ВАЗОРАТИ МАОРИФ ВА ИЛМИ ҶУМҲУРИИ ТОҶИКИСТОН

**ДОНИШКАДАИ ДАВЛАТИИ ЗАБОНҲОИ ТОҶИКИСТОН
БА НОМИ СОТИМ УЛУҒЗОДА**

«Баррасӣ шуд»

Дар Шӯрои олимони ДДЗТ ба номи
Сотим Улуғзода, қарори № _____
аз «_____» _____ с. 2021
Раиси Шӯро _____ Гулназарзода Ж.Б.

«Ташхис карда шуд»

Директори Маркази ҷумҳуриявии
таълимию методии назди Вазорати маориф
ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон
_____ Р. Мирзозода
«_____» _____ с. 2022

**БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ
АЗ РӮИ САМТ (ИХТИСОС)**

Самт: 21 – Илмҳои гуманитарӣ
Гуруҳи ихтисосҳо: 2106 – Илмҳои забоншиносӣ
Ихтисос: 1-210502-08 – забони хориҷӣ (забони англисӣ)
Тахассус: Омӯзгор
Дараҷаи академӣ: Бакалавр
Мӯҳлати таҳсил: 4 сол

Душанбе - 2022
МУНДАРИҶА

Феҳристи ихтисораҳо.....	4
1. Муқаррароти умумии барномаи таҳсилотӣ.....	5
2. Ҳуҷҷатҳои танзимкунандаи мундариҷа ва раванди татбиқи барномаи таҳсилотӣ.....	7
3. Ҳадди ақали ҳатмии мазмун ва мундариҷаи барномаҳои таҳсилотӣ.....	8
4. Муҳлати азхудкунии барномаи таҳсилотӣ.....	14
5. Шароитҳои амалигардонии барномаи таҳсилотӣ.....	15
6. Мундариҷаи маҷмӯи ҳуҷҷатҳои барномаи таҳсилотӣ аз рӯи ихтисос....	21
7. Қойдаҳои қабул тибқи барномаи таҳсилотӣ.....	24
8. Аттестатсияи ҳатм аз рӯи ихтисос.....	24
9. Низоми дохилии таъмини сифат тибқи барномаи таҳсилотӣ.....	25
10. Идоракунии тағйирот.....	25
Замима: Фишурдаи барномаҳои кории фанҳои таълимӣ.....	26

ФЕҲРИСТИ ИХТИСОРАҲО

ВМИ ҶТ – Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон

СДТОК – Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон

МТОК – Муассисаи таҳсилоти олии касбӣ

БТ – Барномаи таҳсилотӣ

ННТ – Нақшаи намунавии таълим

НКТ – Нақшаи кории таълим

ШТМ – Шӯрои таълимию методӣ

БТФ – Барномаи таълимии фан

БКФ – Барномаи кории фан (силлабус)

ФФИ – Фанҳои интихобӣ

ФҲ – Фанҳои ҳатмӣ

ФЗ – Фанҳои заминавӣ

ФУК – Фанҳои умумикасбӣ

ФТ – Фанҳои тахассусӣ

ҲПО – Ҳайати профессорону омӯзгорон

КИТ – Корҳои илмӣ-тадқиқотӣ

КМД – Кори мустақилонаи донишчӯ

КМРО – Кори мустақилона бо роҳбарии омӯзгор

НЧ – Назорати ҷорӣ

НН – Назорати ниҳой

GPA (Grade Point Average) – Холи миёнаи умумӣ

ДДЗТ – Донишкадаи давлатии забонҳои ба номи Сотим Улуғзода

ММТ – Маркази миллии тестии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон

1. МУҚАРРАРОТИ УМУМИИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ

1.1. Маълумот дар бораи ихтисос

Ном, рамз ва гурӯҳи ихтисоси 1-210502-08 – забони хориҷӣ (забони англисӣ) ба Таснифоти давлатии равия ва ихтисосҳо дар Ҷумҳурии Тоҷикистон, ки бо қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти №349 аз 30-июни соли 2007 тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад.

Барномаи бакалавриат аз рӯи ихтисоси 1-210502-08 – забони хориҷӣ (забони англисӣ) тибқи Шаҳодатномаи АИ №0000894, аз 12.03. 2019 аз ҷониби Хадамоти давлатии назорат дар соҳаи маориф (ҳозира Агентии назорат дар соҳаи маориф ва илми назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон) аккредитатсия шудааст.

Барномаи таҳсилоти мазкур аз рӯи ихтисоси 1-210502-08 – забони хориҷӣ (забони англисӣ) моҳи марти соли 2022 таҷдиди назар гардида, аз 1-уми сентябри соли 2022 мавриди татбиқ қарор дода мешавад.

1.2. Тахассуси хатмкунанда

Баъди аз худ намудани барномаи таҳсилотӣ аз рӯи ихтисоси 1-210502-08 – забони хориҷӣ (забони англисӣ) дар шакли таҳсили рӯзона ва фосилавӣ, баъд аз хатм ба хатмкунанда касбият ва дараҷаи зерин дода мешавад:

- тахассуси касбӣ – омӯзгор;
- дараҷаи касбӣ – бакалаври педагогика аз рӯи ихтисоси “Забони хориҷӣ”.

1.3. Таъсифи умумии тахассуси хатмкунанда

Хатмкунандае, ки соҳиби тахассуси омӯзгорӣ гардидааст, бояд;

- бо назардошти хусусиятҳои фанни тадрисшаванда ба таълим ва тарбияи хонандагон омода бошад;
- ба ташаккули фарҳанги умумии шахс, интихоби бошуурона ва азхудкунии минбаъдаи барномаҳои таҳсилоти касбӣ мусоидат кунад;
- аз методҳо, усулҳо ва воситаҳои гуногуни таълим истифода барад;
- сатҳи омодагии хонандагонро тибқи талаботҳои стандарти давлатии таҳсилот таъмин намояд;
- аз зарурати риояи ҳуқуқ ва озодиҳои хонандагон, ки Қонуни Ҷумҳурии Тоҷикистон «Дар бораи маориф» пешбинӣ намудааст, огоҳ бошад;
- мунтазам тахассуси касбии худро такмил диҳад;
- дар фаъолияти иттиҳодияҳои методӣ ва дигар шаклҳои кори методӣ ширкат варзад;
- бо волидон (ё шахсоне, ки онҳоро иваз мекунанд) муошират барпо намуда, одоби муоширатро риоя намояд;
- қоидаҳо ва меъёрҳои ҳифзи меҳнат, техникаи бехатарӣ ва зидди сӯхторро риоя кунад;

- ҳифзи ҳаёт ва саломатии хонандагонро дар раванди таълим таъмин намояд.

Хатмкунандае, ки соҳиби таҳассуси омӯзгорӣ гардидааст, бояд донад;

- Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистонро;
- қонунҳо, қарорҳои Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон ва сохторҳои идоракунии маорифро доир ба масоили таҳсилотро;
- Конвенсия оид ба ҳуқуқи кудакро;
- асосҳои фанҳои заминавиро дар ҳаҷме, ки барои ҳалли вазифаҳои педагогӣ, илмӣ-методӣ ва ташкилӣ-идоракунӣ заруранд;
- педагогика, психология, физиологияи синусолӣ, гигиенаи мактабӣ, методикаи таълим ва корҳои тарбиявиро;
- талаботҳоро оид ба таъминоти таҷҳизонидани синфхонаҳо ва утокҳои ёрирасон;
- воситаҳои таълим ва имкониятҳои дидактикии онҳоро;
- самтҳои асосӣ ва дурнамои рушди маориф ва илми педагогикаро.

1.4. Талабот оид ба дараҷаи хатмкунанда

Хатмкунандае, ки барномаи зинаи бакалавриатро аз худ кардааст, дар мутобиқат бо намуни фаъолиятҳои касбӣ, ки барномаи таҳсилоти мазкур ба он равона гардидааст, бояд бо натиҷаҳои таълим, ки дар банди 3-и ҳуҷҷати мазкур нишон дода шудааст, мутобиқат намояд.

1.5. Доираи фаъолияти хатмкунанда

Хатмкунандаи ихтисоси 1-210502-08 – забони хориҷӣ (забони англисӣ) барои кор дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумии гуногуншакл омода карда мешавад. Намудҳои фаъолияти касбие, ки аз рӯи онҳо хатмкунанда пас аз худ кардани барномаи бакалавриат, омодагӣ мебинад, чунианд:

- педагогӣ;
- илмӣ-тадқиқотӣ;
- иҷтимоӣ-педагогӣ;
- фарҳангӣ ва рушдбанда;
- идоракунӣ.

1.6. Имкониятҳои идомаи таҳсили хатмкунанда – омӯзгори забони англисӣ, ки барномаи таҳсилотиро аз рӯи ихтисоси 1-210502-08 – забони хориҷӣ (забони англисӣ) аз худ кардааст.

Тибқи Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон шахсоне, ки дипломи зинаҳои таҳсилоти олии касбии бакалавриатро доранд, метавонанд таҳсили худро дар зинаи дуюми таҳсилоти олии касбӣ – магистратура аз рӯи равия ва самт (ихтисос)-и мувофиқ идома диҳанд.

2. ҲУЧҚАТҲОИ ТАНЗИМКУНАНДАИ МУНДАРИЧА ВА РАВАНДИ ТАТБИҚИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ

2.1. Барномаи таҳсилоти мазкур дар асоси Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳия шуда, ба санадҳои меъёрию ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар соҳаи маориф мувофиқ мебошад, ки бо онҳо дар сомонаи расмии Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон шинос шудан мумкин аст (нигаред ба <https://maorif.tj>).

2.2. Талаботро оид ба мазмун ва мундариҷаи ҳадди ақали ҳатмии барномаи таҳсилотӣ, шароитҳои татбиқнамоӣ ва муҳлатҳои азхуднамоиро Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян намудааст.

2.3. Дар раванди татбиқи барномаи таҳсилотӣ аз рӯи ихтисоси 1-210502-08 – забони хориҷӣ (забони англисӣ) маҷмӯи зерини ҳуҷҷатҳои ҳатмӣ ҷалб карда мешаванд: нақшаи таълим аз рӯи ихтисос, барномаи таълимии корӣ, барномаҳои таҷрибаомӯзӣ, барномаи таълимии фан ва силлабусҳо. Талаботи ҳадди аққал ба мундариҷаи ҳуҷҷатҳои дар боло зикргардида дар Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон инъикос ёфтааст.

2.4. Қисми ҷудонашавандаи ин ҳуҷҷат (замимаи он) "Фишурдаи барномаҳои кории фанҳои таълимӣ" ба ҳисоб мераванд, ки иборат мебошанд аз: тавсифи муҳтасари фан; намуди машғулитҳо; забони таълим; салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд; натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд; номгӯи боб ва мавзӯҳои фан; васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан; шаклҳои назорати ҷорӣ ва ниҳой. Ин замима танҳо фишурдаи фанҳои ҳатмиро дар бар мегирад, зеро муаррифии фанҳои интихобӣ ҳар сол моҳи апрел аз ҷониби шӯъбаи бақайдгирӣ ва машваратӣ баргузор мегарданд. Мазмуну мундариҷаи пурраи барномаҳои кории фанҳои ҳатмӣ ва интихобиро дар сомонаи ДДЗТ ба номи Сотим Улуғзода пайдо кардан мумкин аст (нигаред ба <https://www.ddzt.tj>).

2.5. Барномаи таҳсилотӣ омӯзиши ҳатмии бахшҳо ва модулҳоеро, ки дар банди 3-и ҳуҷҷати мазкур нишон дода шудаанд, бояд ба назар гирад.

2.6. Бахшҳо ва модулҳои барномаи таҳсилотӣ аз фанҳои ҳатмии компоненти давлатӣ ва донишгоҳӣ, фанҳои интихобӣ, машғулиятҳои факултативӣ, таҷрибаомӯзиҳо ва аттестатсияи ниҳой иборат мебошад.

2.7. Номгӯи бахш, модулҳо ва фанҳои компоненти давлатии барномаи таҳсилотӣ ба талаботи ҳуҷҷати "Таснифоти фанҳои таълимӣ аз рӯи бахшҳо ва модулҳо" ҷавобгӯ мебошанд.

3. ҲАДДИ АҚАЛИ ҲАТМИИ МАЗМУН ВА МУНДАРИҶАИ БАРНОМАҲОИ ТАҲСИЛОТӢ

1	НОМГӢИ БАРНОМА	Забони англисӣ
2	ДАРАҶАИ АКАДЕМӢ	Бакалавр
3	ШАКЛИ ТАҲСИЛ	Рӯзона ва фосилавӣ
4	МУҲЛАТИ МЕЪЁРИИ ТАҲСИЛ	4 сол
5	МИҚДОРИ КРЕДИТҲО	240 кредит (60 кредит дар як сол)
6	ҲАДАФИ УМУМӢ	Ҳадафи ин барнома - ташаккули салоҳиятҳои педагогиро касбии донишҷӯён, барои фаъолият намудан ба ҳайси омӯзгори фанҳои “Забони англисӣ” дар муассисаҳои миёнаи умумӣ, бо имкони идома додани таҳсил дар зинаи магистратура.
7	ТАВСИФИ МУХТАСАРИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ	Барномаи таҳсилоти мазкур аз бахшу модули зерин иборат аст: <u>Бахши 1. Фанҳои заминавӣ (48 кредит)</u> Модули фанҳои иҷтимоӣ-гуманитарӣ – 22 кредит; Модули фанҳои забонӣ – 15 кредит; Модули фанҳои табиӣ-иқтисодӣ ва технологияи информатсионӣ – 11 кредит. <u>Бахши 2. Фанҳои таҳассусӣ (102 кредит)</u> Модули фанҳои умумикасбӣ – 39 кредит; Модули фанҳои таҳассусӣ – 63 кредит; <u>Бахши 3. Фанҳои интихобӣ (60 кредит)</u> Модули фанҳои интихобии бахши 1 – 6 кредит Модули фанҳои интихобии бахши 2 – 54 кредит <u>Бахши 4. Таҷрибаомӯзӣ (21 кредит).</u> <u>Бахши 5. Аттестатсияи ниҳой (9 кредит).</u> <u>Бахши 6. Машғулиятҳои факултативӣ (9 кредит)¹.</u>
8	НАТИҶАҲОИ ТАЪЛИМИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ	Пас аз анҷоми барномаи таҳсилотӣ хатмкунанда: 1) дорои салоҳиятҳо доир ба фароҳам овардани муҳити таълимӣ ва банақшагирии тадрису таълим гардида, онҳоро дар амал бомуваффақият татбиқ карда метавонад; 2) қонуниятҳои пешрафти хонандагонро медонад ва муносибати тафриқавиро дар рафти таълим бо назардошти тафовути байни онҳо ва талаботи фардияшон ба инобат мегирад; 3) донишҳои бунёдӣ ва малакаҳоро аз забони англисӣ молик мебошад; 4) принципҳои фаъолияти соҳавии таълими (забони англисӣ)-ро медонад ва этикаи касбии омӯзгорро риоя мекунад; 5) фикри худро дар шакли шифоҳӣ ва хаттӣ саҳеҳ баён намуда, дар кори худ ҳади ақал як забони хориҷиро дар сатҳи

¹ Эзоҳ: Кредитҳои машғулиятҳои факултативӣ (9 кредит) ба ҳаҷми умумии кредитҳои барнома дохил намешаванд ва ҳатмӣ ба шумор намераванд. МТОК имконияти муайян намудани номгӯи машғулиятҳо ва ҳаҷми кредитҳои онҳоро дорад.

		муошират истифода бурда метавонад; б) ба донишҳои ибтидоии методологияи тадқиқот соҳиб буда, қобилияти ин донишхоро дар корҳои таҳқиқотӣ татбиқ карданро дорад; 7) малакаи ҳалли проблемаҳои байнифанниро соҳиб аст ва дар байни фанҳои гуногун робита барқарор карда метавонад; 8) қобилияти дар ҷодаи таҳсилоти мутассил ба талаботи худ баҳо доданро дошта, мутобиқ ба он методҳои муносибу мувофиқро дар рушди касбияш дарёфта метавонад.		
9	БАҲОДИҲИИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТ	Дар раванди таълим натиҷаҳои азхудкунии барномаи таҳсилотӣ ба таври зерин баҳодихӣ карда мешаванд: 1) тартиб додани нақшаҳои тақвими ва муфассали дарсҳо, тавсифномаи психологии аҳли синф ва хонандагони алоҳида дар рафти таҷрибаомӯзӣ; 2) “назорати қабул” - омодагии донишҷӯён аз фанни забони англисӣ дар оғози курси 1 (тестҳо, масъалаҳо ва ғ.); 3) баҳодихии нақшавӣ ва мунтазами дараҷаи азхудкунии дониш, малакаву маҳорати омӯзгори ояндаи фанни забони англисӣ, ки донишҷӯён дар рафти омӯхтани бахшҳо ва модулҳо ҳосил мекунанд; 4) корҳои хаттӣ ва презентатсияҳо, ки барои баҳодихии пешрафти донишҷӯён дар бобати муоширати шифоҳӣ ва хаттӣ имконият фароҳам меоранд; 5) корҳои тадқиқотӣ, лоиҳаҳои инфиродӣ ва гуруҳӣ; 6) супоришҳои хонагӣ, тестҳои мавзӯӣ, супоришҳои назоратӣ, имтиҳонҳо, аттестатсия; 7) таҳлили муқоисавии дараҷаи омодагии донишҷӯён ҳангоми “қабул” ва “хатм”; 8) таҳлили муқоисавии натиҷаҳои таълимии банақшагирифташуда ва ба дастмада.		
10 ТАҲАССУС				
РАМЗ ВА НОМИ ИХТИСОС		1-210502-08 – забони хориҷӣ (забони англисӣ)		
ГУРҶҲИ ИХТИСОСҲО		2106 – Илмҳои забоншиносӣ		
ТАҲАССУС ВА ДАРАҶАИ КАСБИИ БАЪД АЗ ХАТМ		Омӯзгор, бакалаври педагогика аз рӯи ихтисоси забони англисӣ		
11 БАХШҲО ВА МОДУЛҲО				
НОМИ БАХШ		ФАНҲОИ ЗАМИНАВӢ	48	кредит
ҲАДАФИ БАХШ		Ҳадафи бахш – таъминоти донишу малакаҳои заминавӣ, ки бари ворид шудан ба низоми таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон зарур мебошанд.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ БАХШ		Бахши фанҳои заминавӣ аз модулҳои зерин иборат аст: Модули фанҳои иҷтимоӣ-гуманитарӣ - 22 кредит; Модули фанҳои забонӣ - 15 кредит; Модули фанҳои табиӣ-иқтисодӣ ва технологияи информатсионӣ - 11 кредит.		
НОГМИ МОДУЛ		Модули фанҳои иҷтимоӣ-гуманитарӣ	22	кредит
ҲАДАФИ МОДУЛҲО		Ҳадафи модул – омӯзиши асосҳои илмҳои иҷтимоӣ ва гуманитарӣ, асосҳои таърих, фарҳанг ва иқтисодиёти Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин ташаккули ҷаҳонбинии		

	фарҳангию иртиботӣ.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ МОДУЛ	1. Фалсафа – 4 кредит; 2. Таърихи муосири Тоҷикистон – 3 кредит; 3. Фарҳангшиносӣ – 3 кредит; 4. Сотсиология – 3 кредит; 5. Сиёсатшиносӣ – 3 кредит; 6. Ҳуқуқ аз рӯи ихтисос – 3 кредит; 7. Диншиносии илмӣ – 3 кредит.		
НАТИҶАҶОИ ТАЪЛИМИИ МОДУЛ	Донишҷӯе, ки модулно аз худ кардааст: - асосҳои таърих ва фарҳанг, нақш ва мақоми Тоҷикистонро дар таърихи инсоният ва ҷаҳони муосир медонад; - асосҳои банақшагирии тичоратро, ҳуқуқ ва қонунгузорию Ҷумҳурии Тоҷикистонро медонад; - асосҳои фанҳои гуманитарӣ ва ҷамъиятиро, методҳо ва тарзу роҳҳои таҳлили фалсафии масъалаҳоро, шаклҳо ва методҳои таҳсилоти илмиро медонад; - нуқтаи назари худро мустақилона ифода карда метавонад, тафаккури мантиқӣ дорад, мусоҳиботи расмӣ, муҳокимаҳои маънавию ахлоқиро бурда метавонад, принципҳои ахлоқию зебоифаҳмиро риоя менамояд; - донишҳои гуногуни шаклҳои тафаккур ва малакаҳои истифодаи онҳоро дар вазъиятҳои мухталиф дар мувофиқа бо талаботи педагогӣ ва сиёсӣ намоиш дода метавонад; - назарияҳо, стратегияҳо ва воситаҳоеро, ки барои тавсеаи ҳуқуқи имкониятҳои хонандагон ва рушди иқтисодии эҷодии худ ёрӣ мерасонанд, аз худ кардааст.		
НОМИ МОДУЛ	Модули фанҳои забонӣ	12	кредит
ҲАДАФИ МОДУЛ	Ҳадафи модули фароҳам намудани заминаи касбии малакаҳои забонӣ/иртиботӣ, ки барои кори омӯзгор зарур мебошанд.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ МОДУЛ	1. Забони тоҷикӣ аз рӯи ихтисос – 3 кредит; 2. Забони русӣ аз рӯи ихтисос – 6 кредит; 3. Забони дуҷуми хориҷӣ – 6 кредит.		
НАТИҶАҶОИ ТАЪЛИМИИ МОДУЛ	Донишҷӯе, ки модулно аз худ кардааст: - забонҳои тоҷикӣ, русӣ ва хориҷиро дар нутқи шифоҳӣ ва хаттӣ дар сатҳи муошират дар доираи ихтисоси худ дуруст истифода бурда метавонад; - донишҳо ва малакаҳои амалии барои ҷустуҷӯи иттилооти илмиро ба забони хориҷӣ соҳиб аст; - донишҳо ва малакаҳои корбурди истилоҳотро ба забони хориҷӣ дорад; - малакаҳои таҳияи мазмуну мундариҷа ва сохтори нутқро дар мувофиқа бо мақсад, вазъият ва иштирокчиёни муоширатро дорост.		
НОМИ МОДУЛ	Модули фанҳои табиӣ-иқтисодӣ ва технологияи информатсионӣ	11	кредит
ҲАДАФИ МОДУЛ	Ҳадафи модули фароҳам овардани заминаи ташаккули салоҳиятҳои марбут ба илмҳои табиӣ ва дақиқ мебошад, ки ба рушди муносибати эҷодӣ ва ба шахсият нигаронидашуда мусоидат менамояд.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ МОДУЛ	1. Технологияи информатсионӣ – 5 кредит; 2. Географияи иқтисодии Тоҷикистон бо асосҳои демография – 3 кредит;		

	3. Экология – 3 кредит.		
НАТИЦАҲОИ ТАЪЛИМИИ МОДУЛ	Донишҷӯе, ки модулро аз худ кардааст: - малакаҳои истифодаи низомҳои компютерӣ-иттилоотӣ, ҷамъоварӣ, ҳифз, таҳлил, интишор ва ҷустуҷӯи маълумот дар шабакаи Интернетро аз худ намудааст; - вазъи геополитикиро таҳлил карда метавонад, тақсимои маъмурӣ-иҷтимоӣ ва ҳудудии мамлакатро медонад; - хусусиятҳои саноати Тоҷикистон, таърихи саноат ва хоҷагии кишлоки мамлакатро медонад; - принципҳои устуворӣ ва маҳсулнокии табиати зинда ва дар зерӣ таъсири омилҳои антропогенӣ тағйир ёфтани онро мефаҳмад; - маҳорати таҳлили бонизоми мушкилиҳои глобалии экологӣ, масъалаҳои вазъи муҳити атроф ва истифодаи оқилонаи захираҳои табиӣ дар заминаи донишҷӯи қонунҳои асосии экологиро дорад.		
НОМИ БАХШ	ФАНҲОИ ТАҲАССУСӢ	102	кредит
ҲАДАФИ БАХШ	Ҳадафи бахш – таълими фанҳои таҳассусӣ ба донишҷӯён ва талаботҳои нисбат ба онҳо, ки барои тадрис дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ зарур мебошанд.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ МОДУЛ	Бахши фанҳои таҳассусӣ аз модулҳои зерин иборат аст: Модули фанҳои умумикасбӣ – 39 кредит; Модули фанҳои таҳассусӣ – 63 кредит.		
НОМИ МОДУЛ	Модули фанҳои умумикасбӣ	39	кредит
ҲАДАФИ МОДУЛ	Ҳадафи модули мазкур фароҳам намудани заминаи донишу малакаҳои педагогӣ, технология ва методҳое, ки барои фаъолияти омӯзгорӣ заруранд, ба ҳисоб меравад.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ МОДУЛ	<ol style="list-style-type: none"> 1. Муқаддимаи забоншиносӣ – 3 кредит; 2. Забоншиносии умумӣ – 3 кредит; 3. Педагогика – 6 кредит; 4. Психология – 6 кредит; 5. Методикаи таълими забони англисӣ – 6 кредит; 6. Таърихи забони англисӣ – 3 кредит; 7. Типологияи муқоисавӣ – 3 кредит; 8. Физиологияи синнусолӣ ва гигиенаи мактабӣ – 3 кредит; 9. Адабиёти Британияи Кабир – 6 кредит; 		
НАТИЦАҲОИ ТАЪЛИМИИ МОДУЛ	Донишҷӯе, ки модулро аз худ кардааст: - фаъолияти таълимию омӯзгориро дар сатҳи муассисаҳои миёнаи умумӣ ба нақша гирифта метавонад; - қонуниятҳои рушди хонандагонро медонад, тафовут ва талаботҳои махсуси онҳоро (масалан, услуби омӯзиш, истеъдод ва ғ.) гурӯҳбандӣ карда метавонад; - принципҳои таълим ва таҷрибаи омӯзгориро дар соҳаи маорифи Ҷумҳурии Тоҷикистон соҳиб аст; - ба хонандагон қобилияти маслиҳат доданро дорад ва бо падару модарон доир ба фаъолияти таълимӣ ҳамкорӣ менамояд; - малакаҳои заминавии мушоҳида, тасвир ва таҳлили машғулиятҳоро дорад; - дар бораи моҳияти забон, қисматҳои забоншиносӣ аз ҷумла фонетика, ҳат, грамматика, пайдоиш ва тараққиёти забон, забон ва ҷамъият, таснифоти забонҳои дунё ва методҳои		

	тадқиқоти лингвистӣ тасаввурот пайдо мекунад; - комёбиҳои илмиву фаннии соҳаҳои забоншиносӣ ва адабиётшиносиро барои баланд бардоштани рушди тафаккур дар касби интихобкардаш истифода мебарад; - бо кодекси ахлоқи омӯзгор шинос буда, нақши омӯзгорро ҳамчун мураббии арзишманд эътироф намуда, барои рушди арзишҳои мактабӣ талош меварзад; - усулҳои муоширати педагогиро медонад ва онро дар вазъиятҳои иртиботӣ аз нуқтаи назари макоми омӯзгор ба кор бурда метавонад; - методикаи таълими забони англисиро аз худ карда, дар дараҷаҳои мухталифи таълим онро татбиқ карда метавонад; - дорои малакаҳо ва методҳои тадқиқотӣ, аз ҷумла роҳҳои тадқиқотӣ ва банақшагирӣ, ахлоқи маърифатӣ, малакаҳои хатӣ ва таҳлилӣ, иртибот ва робита, мебошад.		
НОМИ МОДУЛ	Модули фанҳои таҳассусӣ	63	кредит
ҲАДАФИ МОДУЛ	Ҳадафи модули ин фароҳам овардани имконияти ба даст овардани донишҳои амиқи фаннии махсус ва малакаҳои доир ба таълими забони англисӣ дар зинаҳои 2 ва 3-и муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ мебошад.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ МОДУЛ	1. Амалияи нутқи шифоҳӣ ва хаттӣ забони англисӣ – 32 кредит; 2. Фонетикаи амалии забони англисӣ– 6 кредит; 3. Грамматикаи амалии забони англисӣ – 13 кредит; 4. Лексикологияи забони англисӣ– 3 кр. 5. Грамматикаи назариявии забони англисӣ – 3 кр. 6. Фонетикаи назариявии забони англисӣ – 3 кр. 7. Услубшиносии забони англисӣ – 3 кр.		
НАТИҶАҲОИ ТАЪЛИМИИ МОДУЛ	Донишҷӯе, ки модулиро аз худ кардааст: - озодона суҳбат намудан, фаҳмидани сухани шахси муқобил, ҷобачогузори дурусти калимаҳо аз ҷиҳати гарамматикӣ ва аз худ намудани замонҳои феълӣ, дуруст навиштан ва дарки фарқи натиҷаи навишторӣ аз хониши калимаро азбар кунад; - аз уҳдаи талаффузи дурусти ҳарфҳо, калимаҳо бароянд, қоида ва меъёрҳои нутқи шифоҳии забони англисӣ, инчунин дар нутқи гуфтугӯии забони англисӣ малака пайдо намоянд; - асоси сохтори грамматикаи забони англисиро мутобиқи илми забоншиносии муосир - морфема ва тартиби калима, роҳҳои калимасозӣ, намудҳои калима; - маъноҳои калимаро бо роҳи таҳлили пасванду пешванди он муайян намояд; - таҳлили воситаҳои таъсирбахши забонро донанд.		
НОМИ БАХШ	ФАНҲОИ ИНТИХОБӢ	60	кредит
ҲАДАФИ БАХШ	Ҳадафи бахши мазкур ин вобаста ба мақсадҳои бахшҳои фанҳои заминавӣ ва таҳассусӣ ба донишҷӯён додани донишҳои заминавии иловагӣ маҳсуб меёбад.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ БАХШ	Бахши фанҳои интихобӣ аз модули зерин иборат аст: модули фанҳои интихобии бахши 1 – 6 кредит; модули фанҳои интихобии бахши 2 – 54 кредит.		
НОМИ МОДУЛ	Модули фанҳои интихобии бахши 1	6	кредит
ҲАДАФИ МОДУЛ	Ҳадафи модули ин ба вучуд овардани имкониятҳои барои		

	гирифтани донишҳои иловагӣ аз бахши фанҳои заминавии компоненти давлатӣ ба ҳисоб меравад.		
НАТИҶАҶОИ ТАЪЛИМИИ МОДУЛ	Донишҷӯе, ки модулро аз худ кардааст: - соҳиби донишҳои амиқе мебошад, ки пас аз омӯзиши фанҳои интихобии заминавӣ ба даст омада аст; - донишҳои аз ҳисоби фанҳои интихобӣ ҳосилнамударо бо таълими фанҳои соҳаи омӯзиши забони англисӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ муқоиса карда метавонд.		
НОМИ МОДУЛ	Модули фанҳои интихобии бахши 2	54	кредит
ҲАДАФИ МОДУЛ	Ҳадафи модул - ба вуҷуд овардани имкониятҳо барои гирифтани донишҳои иловагӣ, ки аз таълими фанҳои таҳассусӣ ҳосил мешаванд.		
НАТИҶАҶОИ ТАЪЛИМИИ МОДУЛ	Донишҷӯе, ки модулро аз худ кардааст: - соҳиби донишҳои амиқе мебошад, ки пас аз омӯзиши фанҳои интихобии таҳассусӣ ба даст омада аст; - донишҳои аз ҳисоби фанҳои интихобӣ ҳосилнамударо бо таълими фанҳои соҳаи омӯзиши забони англисӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ муқоиса карда метавонд.		
НОМИ БАХШ	ТАҶРИБАОМУЗӢ	21	кредит
ҲАДАФИ БАХШ	Ҳадафи бахш – ташаккули қобилияти истифодаи донишҳои назариявии ҳосилшуда ҳангоми таълими фанҳои математика дар муассисаҳои таълимӣ ва ташкили чорабиниҳои гуногуншакл бо истифода аз усулҳои муосири таълим мебошад.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ БАХШ	1. Таҷрибаомӯзии таълимӣ – 3 кредит; 2. Таҷрибаомӯзии педагогӣ – 18 кредит.		
НАТИҶАҶОИ ТАЪЛИМИИ БАХШ	Донишҷӯе, ки бахшро аз худ кардааст: - таҳсилоти бонизомро мутобиқи талаботи стандарти таҳсилот ва барномаҳои таҳсилотӣ ба нақша гирифта метавонад; - рафтори худро ҳамчун омӯзгор таҳлил ва баҳодиҳи карда метавонад; - имкониятҳои муҳити таҳсилоти муосирро ба ҳисоб мегирад; - назарияҳои гуногунро дар раванди таълим ба кор мебарад; - салоҳиятҳо ва талаботро дар бобати худтакмилдиҳӣ таҳлил карда метавонад.		
НОМИ БАХШ	АТТЕСТАТСИЯИ ХАТМ	9	кредит
ҲАДПФИ БАХШ	Ҳадафи бахш - озмоиши амиқ ва гуногунҷабҳаи донишҳои назариявӣ ва таҷрибаи амалӣ дар соҳаи фанҳои математикӣ, инчунин баҳодиҳии салоҳиятҳои бадастомадаи умумифарҳангӣ ва касбӣ мебошад.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ БАХШ	1. Имтиҳони давлатӣ аз фанҳои таҳассусӣ – 3 кредит; 2. Кори таҳассусии хатм – 6 кредит.		
НАТИҶАҶОИ ТАЪЛИМИИ БАХШ	Донишҷӯе, ки бахшро аз худ кардааст: - пажӯҳиш бурда метавонад, ба адабиёти илмӣ ва касбӣ истинод намуда, онро таҳлил карда, натиҷаҳои таҳқиқ ва методҳои тадқиқотро муқоиса карда метавонад; - методҳои таҳқиқ ва коркарди иттилоотро истифода мебарад; - дар бораи масъалаи мавриди назар ва натиҷаҳои ба даст омада фикри худро фаҳмо, мантиқан саҳеҳ ва мухтасару мушаххас ба таври хаттӣ баён карда метавонад; - натиҷаи таҳқиқоти худро дар заминаи корҳои қаблан		

	анҷопазирӯфта таҳлилу баҳодихӣ карда метавонад ва натиҷаҳои ноилшударо дар асоси назарияҳои аввалия ва натиҷаи таҳқиқоти қаблӣ шарҳу эзоҳ дода метавонад; - бо адабиёти соҳавӣ (касбӣ) кор карда метавонад; - донишҳои ҳосилкардаашро зимни пажӯҳишҳои назариявӣ ва ӓ ҳалли масоили амалӣ татбиқ карда метавонад; - талаботро оид ба тарзи таҳияи матни илмӣ медонад ва дар асоси он кор бурда метавонад.		
НОМИ БАХШ	МАШҒУЛИЯТҲОИ ФАКУЛТАТИВӢ	9	кредит
МАҚСАДИ БАХШ	Ҳадафи бахш – дар донишҷӯён ташаккул додани донишҳо оид ба тарзи ҳаёти солим ва худро идора карда тавоништан дар вазъиятҳои фақуллода.		
ТАВСИФИ МУХТАСАРИ БАХШ	1. Тарбияи ҷисмонӣ – 6 кредит; 2. Рафтори зиддикоррупсионӣ – 3 кредит.		
НАТИҶАҲОИ ТАЪЛИМИИ БАХШ	Донишҷӯе, ки бахшро аз худ кардааст: - нақши иҷтимоии тарбияи ҷисмониро дар рушди шахсият ва омодагӣ ба фаъолияти касбӣ дарк менамояд; - оид ба оқибатҳои нуговори рафтору кирдори коррупсионӣ ва ширкат дар гурӯҳҳои ифротгаро маълумот пайдо мекунад.		

4. МУҲЛАТИ АЗХУДҶУНИИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ

4.1. Муҳлати азхуднамоии барномаи таҳсилот дар 4 соли таҳсил (дар шакли таҳсили рӯзона ва фосилавӣ) ба 208 ҳафта баробар аст, аз он ҷумла:

- таълими назариявӣ, бо назардошти корҳои илмӣ-тадқиқотии донишҷӯён, машғулиятҳои амалӣ ва корҳои лабораторӣ – 116 ҳафта;
- сессияҳои имтиҳонӣ – 24 ҳафта;
- таҷрибаомӯзиҳо – 14 ҳафта;
 - таҷрибаи таълимӣ – 2 ҳафта;
 - таҷрибаомӯзии педагогӣ – 12 ҳафта;
- аттестатсияи ниҳой якҷоя бо давраи омодагӣ ва дифои кори тахассусии хатм – 6 ҳафта;
- таътилҳо (якҷоя бо 8 ҳафтаи руҳсатии баъдаздипломӣ) – на камтар аз 48 ҳафта.

4.2. Ҳаҷми аксари сарбории таълимии донишҷӯ (меҳнатталабӣ) дар як ҳафта 45 соат муқаррар шудааст, ки он ҳама намудҳои машғулиятҳои аудиторӣ ва ғайриаудиторӣ (корҳои муस्ताқилона)-ро дар бар мегирад.

4.3. Сарбории ҳафтаинаи аудитории донишҷӯ дар шакли таҳсили рӯзона 30 соатро ташкил медиҳад. Машғулиятҳои тарбияи ҷисмонӣ ва факултативӣ ворид намешаванд. Ҳамзамон, ба миқдори соатҳои зикргардида машғулиятҳои тарбияи ҷисмонӣ ва факултативӣ дохил намешаванд.

4.4. Дар шакли таҳсили фосилавӣ ба донишҷӯ барои ба таълими аудиторӣ бо омӯзгор фаро гирифтани, дар ҳаҷми на камтар аз 144 соат ҷудо карда мешавад.

4.5. Таътилҳо дар соли таҳсил 12 ҳафтаро ташкил медиҳанд, аз ҷумла таътили зимстона 2 ҳафта.

5. ШАРОИТҲОИ АМАЛИГАРДОНИИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ

5.1. Таъминот ва дастгирии донишҷӯён

5.1.1. Донишгоҳ дорои заминаи моддӣ-техникие мебошад, ки ба талаботи қоидаҳо ва меъёрҳои амалкунандаи зиддисӯхтор ва гузаронидани ҳама гуна намудҳои омодагиҳои фанӣ, корҳои амалӣ ва илмӣ-тадқиқотӣ, ки аз ҳуҷҷати мазкур бар меоянд, мутобиқат мебошад.

5.1.2. Ҳар як донишҷӯ ҳангоми таҳсил ба китобхона (китобхонаи электронӣ) ва муҳити электронии иттилоотӣ-таҳсилотӣ дастрасии номаҳдуд доранд. Китобхонаи электронӣ ва муҳити электронии иттилоотӣ-таҳсилотӣ дастрасии донишҷӯро аз ҳар нуқтае, ки тавассути Интернет имконияти ба он пайвастанда мавҷуд аст, таъмин карда метавонад. Муҳити электронии иттилоотӣ-таҳсилоти донишгоҳ имкониятҳои зеринро дорад: дастрасӣ ба нақшаҳои таълим, барномаҳои кории фанҳо ва таҷрибаомӯзиҳо, захираҳои электронии маводҳои таълимӣ, нашриёти низомҳои электронии китобхонаҳо, ки дар барномаҳои таълимии фан нишон дода шудаанд; қайди раванди таълим, натиҷаҳои санҷишҳои марҳилавӣ ва натиҷаҳои азхудкунии барномаи таҳсилотӣ; гузаронидани ҳама шаклҳои дарс, чараёни баҳодихӣ ба натиҷаҳои таълим, ки татбиқи онҳо бо назардошти истифодаи таълими электронӣ ва технологияҳои таҳсилоти фосилавӣ сурат мегирад.

5.1.3. Дар тавозуни донишгоҳ 1 хобгоҳ, ҳам барои донишҷӯён ва ҳам барои омӯзгорон мавҷуданд. Хобгоҳҳо дорои ҳуҷраҳои бароҳат буда, ҳаммом, ҳочатхона ва ҳуҷраи хӯрокпазӣ дар ҳар як ошёна алоҳида ҷойгиранд. Инчунин дар хобгоҳҳо ошхона ва нуқтаҳои хӯрокхӯрии ғайри мавҷуданд. Сокинон бо мебели зарурӣ (кат, ҷевони либос, мизу курсӣ), инчунин ҷойхобҳо таъмин карда мешаванд. Дар хобгоҳҳо пайваста барои беҳтар кардани шароити зист мунтазам кор бурда мешавад.

5.2. Назорат ва натиҷаи ниҳии азхудкунии донишҷӯ

5.2.1. Аз рӯи ҳамаи фанҳо ва таҷрибаомӯзиҳо, ки дар барномаи таҳсилотӣ дарҷ гардидаанд, баҳои ҷамъбасти гузошта мешавад. Эквиваленти баҳои ҷамъбасти ба ҷадвали зерин мувофиқат менамояд:

Эквиваленти ҳуруфии баҳо	Эквиваленти рақамии баҳо	%-ҷавобҳои дуруст	Баҳои анъанавӣ
A	4,0	$95 \leq A \leq 100$	Аъло
A-	3,67	$90 \leq A- < 95$	
B+	3,33	$85 \leq B+ < 90$	

B	3,0	$80 \leq B < 85$	Хуб
B-	2,67	$75 \leq B- < 80$	
C+	2,33	$70 \leq C+ < 75$	Қаноатбахш
C	2,0	$65 \leq C < 70$	
C-	1,67	$60 \leq C- < 65$	
D+	1,33	$55 \leq D+ < 60$	
D	1,0	$50 \leq D < 55$	
Fx	0	$45 \leq Fx < 50$	Ғайриқаноатбахш
F	0	$0 \leq F < 45$	

5.2.2. Раванди баҳодиҳии имтиҳонҳои қорӣ ва натиҷабарории ниҳоии азхудкунӣ аз рӯи ҳар як фан ва дигар намудҳои фаъолият (аудиторӣ ва ғайриаудиторӣ) аз ҷониби Шӯрои таълимӣ-методи донишгоҳ дар асоси "Низомномаи низоми кредитии таҳсилот дар муассисаҳои таҳсилоти олии касбии Ҷумҳурии Тоҷикистон" муайян карда мешавад.

5.3. Дар рафти амалӣ намудани барномаи таҳсилотӣ МТОК ҳуқуқ дорад, ки:

- раванди таълимро дар шакли курсҳои назариявии муаллифӣ ва машғулиятҳои гуногуни гурӯҳию инфиродӣ, амалию семинарӣ аз рӯи барномаҳои таълимӣ, ки дар ҳуди донишгоҳ бо назардошти хусусиятҳои минтақавӣ, миллию этникӣ, касбӣ ва ҳамчунин қорҳои илмӣ-таҳқиқотии омӯзгорон, ки мазмуну мундариҷаи ихтисосро фаро мегиранд, амалӣ гардонад;

- умқи таълими фаслҳои ҷудогонаи фанҳоро, ки дар баҳши фанҳои заминавӣ ва таҳассусӣ қарор доранд, дар мутобиқат бо сикли фанҳои омодаи касбӣ ва бо назардошти ба ҳисоб гирифтани хусусиятҳои инфиродии донишҷӯён муқаррар намояд;

- номгӯи таҳассусҳоро аз рӯи ихтисосҳои донишгоҳ, номгӯи фанҳои таҳассусӣ, ҳаҷм, мазмуну мундариҷаи онҳо, инчунин шаклҳои назоратро барои азхуд намудани онҳоро, илова ба муқаррароти барномаи таҳсилотии мазкур, муайян намояд;

- барномаи таҳсилотро аз рӯи ихтисоси 1-210502-08 – забони хориҷӣ (забони англисӣ) дар муҳлатҳои ихтисоршуда барои донишҷӯёне, ки маълумоти миёнаи касбӣ ва ё таҳсилоти олии касбӣ дар ихтисосҳои мувофиқ дшта, амалӣ гардонад.

Муҳлатҳои ихтисорӣ дар асоси донишҳои мавҷуда, малакаву қобилияти донишҷӯён, ки қаблан дар давоми таҳсил дар муассисаҳои дигар ҳосил кардаанд, муайян карда мешавад. Муҳлат ва давомнокии ҳадди ақали таҳсил аз се сол кам нест. Таҳсил дар муҳлатҳои ихтисорӣ инчунин барои шахсоне, ки дараҷаи таҳсилот ва қобилияти онҳо ба ихтисос муносиб ва асоснок мебошад, низ иҷозат дода мешавад.

5.4. Таъминоти кадрӣ раванди таълим

Таъминоти кадрӣ барномаи таҳсилотии мазкур аз ҷониби кафедраҳои соҳавии зерин таъмин карда мешавад:

- Филологияи англис;
- Забонҳои романию германӣ;
- Забоншиносии муқоисавӣ ва назарияи тарҷума.

Инчунин, барои татбиқи бахши фанҳои заминавӣ ва модули фанҳои умумикасбӣ кафедраҳои умумидонишгоҳии зерин ҷалб карда шудаанд: асосҳои технологияҳои иттилоотӣ, педагогика, психология, фалсафа, сиёсатшиносӣ, таърих ва ҳуқуқ, забони русӣ, забони тоҷикӣ, забонҳои хориҷӣ, тарбияи ҷисмонӣ ва ғайра.

Тахассуси ҳайати роҳбарикунанда ва кормандони илмӣ-омӯзгорӣ ба тавсифномаи тахассусӣ, ки дар “Дастурамали вазифавии кормандони муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ” зикр гардидааст, мувофиқат менамояд.

Маълумоти пурра оид ба ҳайати профессорону омӯзгорон, ки раванди таълими барномаҳои таҳсилотиро таъмин менамоянд, дар сомонии расмӣ ДДЗТ ба номи Сотим Улуғзода ҷойгир шудааст (нигаред ба <https://ddzt.tj>).

5.5. Таъминоти таълимию методии раванди таълим

Амалӣ намудани барномаи таҳсилоти омодамоии мутахассисони соҳибдиплом бояд бо ҳуҷҷатҳои таълимию методӣ аз рӯи ҳамаи машғулиятҳои таълимӣ, дастрасии донишҷӯён ба фонди китобхона ва маҳзани маълумотҳо, ки бо мазмун ва мундариҷаи худ ба номгӯи фанҳои барномаи таҳсилот мутобиқанд, мавҷудияти китобҳои дарсӣ, дастурҳои таълимӣ ва тавсияҳои методӣ аз рӯи ҳамаи фанҳо ва навъҳои машғулиятҳои таълимӣ, аз он ҷумла тамоми намудҳои корҳои лабораторию амалӣ дар доираи фанҳои таълимии ихтисос фароҳамомада таъмин бошад.

Мавҷудияти лабораторияҳо барои иҷрои корҳои лаборторӣ-амалӣ ҳатмӣ мебошад.

5.6. Таъминоти моддию техникаи раванди таълим

Донишкада, ки амаликунандаи барномаи таҳсилотии омодамоии мутахассисони соҳибкасб мебошад, дорои заминаи моддӣ-техникаи ба меъёрҳои санитарӣ ва гузаронидани тамоми намудҳои машғулиятҳои лабораторӣ, амалӣ ва корҳои илмӣ-тадқиқотии донишҷӯён, ки нақшаи таълимии ихтисос муқаррар кардааст, ҷавобгӯ мебошад.

5.7. Таъмини таълимию методии таҷрибаомӯзӣ

Барномаи таҳсилотӣ барои омодагӣ ба фаъолияти касбӣ, бахши таҷрибаомӯзиро, ки баҳри рушди салоҳиятҳои касбӣ равона шудааст, пешбини намудааст. Бо ин мақсад баргузорию ду навъи таҷрибаомӯзӣ: таълимӣ ва педагогиро дар назар дошта шудааст. Миқдори ҳафтаҳои

чудошуда ва вақти баргузори онҳо (семетрҳо) дар чадвали зерин нишон дода шудааст:

Таҷрибаомӯзиҳо	№ семестр	Миқдори ҳафта
Таълимӣ		
Педагогӣ		
Педагогӣ		

Шаклҳои ҳисоботӣ оид ба ҳар як намуди таҷрибаомӯзиҳо аз ҷониби Маркази таҷрибаомӯзӣ ва карьераи ДДЗТ ба номи Сотим Улуғзода ва кафедраҳои соҳавӣ муайян карда мешавад.

5.7.1. Таҷрибаомӯзии таълимӣ хусусияти шиносикунанда дошта, вазифаи он ба донишҷӯён нишон додани фаъолияти муассисаи таҳсилоти миёнаи умумӣ, муассисаҳои истироҳати кӯдакон (лагерҳои тобистона) ва фаъолияти кормандони ин муассисаҳо мебошад. Ин имконият медиҳад, ки донишҷӯён бевосита раванди ташкили меҳнат, махсусиятҳои касбӣ ва дигар лаҳзаҳои амалиро бубинанд.

5.7.2. Таҷрибаомӯзии педагогӣ – раванди комплексие мебошад, ки дар он донишҷӯён намудҳои фаъолиятро иҷро мекунанд, ки ихтисос муайян намудааст. Дар таҷрибаомӯзии педагогӣ ҷиҳатҳои зерин муайян карда мешавад:

- самтгирӣ дар фазои касбият;
- тамоили гуногунчанбагии касбияти омӯзгори оянда дар ҳамаи соҳаҳои фаъолияти педагогӣ;
- ташаккулёбӣ дар муҳити табиӣ раванди педагогӣ - фарҳанги инъикосӣ сурат мегирад, дар ҳоле ки барои омӯзгор предмети фикр восита ва методҳои фаъолияти педагогии худӣ мебошад.

Таҷрибаомӯзии педагогӣ дар муассисаҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ, гимназия ва литсейҳои шаҳри Душанбе сурат мегиранд. Дар раванди таҷрибаомӯзии педагогӣ барои ҳар як муассиса (пойгоҳи таҷрибаомӯзӣ), донишқада методистони кафедраи методикаи таълим, педагогика ва психологияро ҷудо менамояд. Методистон ба донишҷӯён оид ба рафти таҷрибаомӯзии педагогӣ ва омода намудани ҳуҷҷатҳо машварат медиҳанд.

6. МУНДАРИҶАИ МАҶМУӢИ ҲУҶҶАТҲОИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ АЗ РӢИ ИХТИСОС

6.1. Нақшаи таълимӣ аз рӯи ихтисос (НТИ)

Нақшаи таълимӣ қисмати маҷмуӣи ҳуҷҷатҳои барномаи таҳсилотӣ ба ҳисоб рафта, рӯйхати фанҳо, ҳаҷми буҷаи вақт, тартиби паиҳамой ва давраҳои алоҳидаи омодагии фанҳои таълимӣ, таҷрибаомӯзиҳо,

машғулиятҳои факултативӣ, модулҳои таълимӣ ва дигар навъҳои фаъолияти амалии таълимиро муқаррар менамояд. Нақшаи таълимӣ аз рӯи ихтисосҳои амалкунандаи ДДЗТ ба номи С. Улуғзода қисматҳои зеринро дар бар мегирад:

- номгӯй ва рамзи ихтисос, тахассус, муҳлат ва шаклҳои таълим;
- тақвими раванди таълим (дар ҳафтаҳо);
- маҷмӯи буҷаи вақт (дар ҳафтаҳо);
- нақшаи раванди таълим бо нишон додани номгӯи бахшҳо ва фанҳои ҳатмӣ, миқдори кредитҳо (аудиторӣ ва ғайриаудиторӣ), нимсолаҳо, таҷрибаомӯзиҳо ва аттестатсияи давлатӣ;
- феҳристи фанҳои интихобӣ.

Нақшаи таълимӣ аз рӯи ихтисос аз тарафи ДДЗТ ба номи С. Улуғзода дар мутобиқат бо ҳуҷҷатҳои меъёрии ҳуқуқӣ ва талаботе, ки дар бандҳои 2 ва 4-и ҳуҷҷати мазкур дарҷ гардидааст, таҳия шудааст.

6.2. Нақшаи таълимии корӣ (НТК)

НТК бо назардошти тахассуси интихобшуда ва талаботи қисматҳои ДДЗТ ба номи С. Улуғзода ва давлатӣ таҳия шудааст. Нақшаи кории таълим сохтори курси махсус ва буҷаи вақт, ки барои омӯзиши он зарур аст, муайян менамояд; НТК маҷмӯи фанҳои таълимӣ ва ҳаҷми онҳоро дар соатҳо дар бар мегирад. Ҷадвали раванди таълим, пайдарҳамии омӯзиши фанҳоро аз рӯи курсҳо ва семестрҳо, навъҳои машғулиятҳои таълимии таҷрибавии гуногун, шаклҳои фосилавӣ ва навъҳои аттестатсияи ниҳонии давлатиро муайян мекунад. НТК дар асоси нақшаи намунавии таълимӣ, мувофиқаи Шӯрои олимони факултет омода ва аз тарафи раёсати таълим, тасдиқ карда мешавад.

6.3. Барномаҳо аз рӯи навъҳои таҷрибаомӯзӣ

Барномаҳо аз рӯи навъҳои таҷрибаомӯзӣ (таълимӣ, педагогӣ) дар асоси Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ бо назардошти талаботи ҳадди ақали мундариҷа ва сатҳи омодагии хатмкунандагон аз рӯи ихтисоси 1-020301 - “Забон ва адабиёти тоҷик” ҷиҳати ба даст овардани салоҳиятҳои касбӣ, таҷрибаи амалӣ ва омодагӣ ба фаъолияти касбии хатмкунанда таҳия карда шудаанд.

Барномаҳо аз рӯи навъҳои таҷрибаомӯзӣ қисматҳои зеринро дар бар мегирад:

- принципҳои асосии ташкил намудани таҷрибаомӯзиҳо;
- мақсад ва вазифаҳои таҷрибаомӯзӣ;
- мундариҷа, шаклҳо, макон ва вақти гузаронидан таҷрибаомӯзиҳо;
- натиҷаи ташаккулёбии салоҳиятнокии донишҷӯён баъд аз гузаштан аз таҷрибаомӯзиҳо;
- сохтор ва мундариҷаи таҷрибаомӯзиҳо;
- басти вазифаҳо, ки донишҷӯён бояд ба таври ҳатмӣ дар рафти таҷрибаомӯзиҳо иҷро намоянд;
- ҳуҷҷатҳои ҳисоботӣ аз натиҷаи гузаштани таҷрибаомӯзиҳо;
- тарзи баҳогузорию донишҷӯён аз натиҷаи гузаштани таҷрибаомӯзиҳо;
- таъминоти таълимӣ-методӣ ва иттилоотии таҷрибаомӯзиҳо

Барномаҳои таҷрибаомӯзӣ аз тарафи кафедраи тахассусӣ бо ҷалби шӯбаи таҷрибаомӯзӣ ва рушди касбият ва заминае, ки дар он таҷрибаомӯзӣ гузаронида мешавад, омода карда мешаванд. Ҳуҷҷати мазкур аз тарафи раёсати таълим тасдиқ карда мешавад.

6.4. Барномаи таълимии фан

Барномаи таълимии фан-ин қисмати барномаи таҳсилотӣ мебошад, ки мақсад ва вазифаҳои курс (фанҳоро) бо тавсифи мавзӯҳо ва иттилооти иловагӣ, ки дар асоси он барномаи кории фан (силлабус) таҳия карда мешавад. Барномаи таълимии фан аз тавсифи фан, шарҳи мухтасари мавзӯҳо ва маводи таълим, супоришҳо барои кори мустақилона, мисолҳои тестӣ, меърҳои баҳодиҳии дониш ва рӯйхати адабиётҳо иборат мебошад.

Ҳуҷҷати мазкурро кафедраи тахассусӣ таҳия намуда, Шӯрои илмӣ-методии факултет маъқул шуморида, Шӯрои илмӣ-методии ДДЗТ ба номи С. Улуғзода тасдиқ менамояд.

6.5. Силлабус/Барномаи корӣ барои донишҷӯ

Силлабус - ин барномаи корӣ барои донишҷӯӣ бо тавсифи мухтасари курс, мақсад ва натиҷаҳои таълими донишҷӯӣ, ҳамчунин раванд ва тарзи баҳодиҳии фаъолияти донишҷӯён мебошад. Силлабус тавсифи фанни омӯхташаванда, мақсад ва вазифаҳои фан, номгӯи мавзӯҳо ва муҳлати омӯзиши онҳо, супориш барои иҷрои корҳои мустақилона, тартиби қабули супоришҳои тестӣ ва назоратӣ, корҳои лабораторӣ, вақти машваратҳо ва ҷадвали санҷиши дониши донишҷӯён, талаботи омӯзгор, меърҳои баҳодиҳӣ ва рӯйхати адабиётҳоро дар бар мегирад.

Силлабус аз ҷониби ҳар як омӯзгор таҳия, дар кафедра баррасӣ, аз тарафи Шӯрои илмӣ-методии факултет маъқул шуморида шуда, Раёсати таълим онро тасдиқ менамояд.

6.6. Шарҳи мухтасари барномаҳои таълимии фанҳои ҳатмӣ ва интихобӣ

Шарҳи мухтасари барномаҳои таълимии фанҳои ҳатмӣ ва интихобӣ-ин қисмати ҷудонашавандаи барномаи таҳсилотӣ (замима), мебошад, ки иттилооти мухтасарро дар бораи фанни таълим додашаванда ва мундариҷаи он инъикос менамояд. Ҳуҷҷати мазкур бояд бандҳои зеринро дар бар гирад:

- номгӯи фан;
- тавсифи мухтасари фан;
- навъҳои машғулиятҳо;
- забони таҳсил;
- натиҷаҳои интизории таълим;
- номгӯи қисматҳои фан;
- воситаҳои истифодашавандаи таълим;
- шаклҳои ҷорӣ ва ҷамъбасти назорат.

Шарҳи мухтасари барномаҳои таълимии фанҳои ҳатмӣ ва интихобӣ аз рӯи ихтисос аз тарафи факултет бо ҷалби кафедраҳои тахассусӣ ва

умумидонишгоҳӣ таҳия карда мешавад. Ҳуҷҷати мазкур дар алоҳидагӣ бе барномаи таҳсилотӣ тасдиқ карда намешавад.

7. ҚОИДАҲОИ ҚАБУЛ ТИБҚИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ

7.1. Дар ҷойҳои ҷудошудаи ихтисоси 1-210502-08 – забони хориҷӣ (забони англисӣ) дар Донишкадаи давлатии забонҳои Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода метавонанд, ҳам шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ҳам шаҳрвандони дигар кишварҳо довталаб бошанд. Миқдори ҷой барои қабул ба курси 1-ум аз рӯи ихтисоси 1-210502-08 – забони хориҷӣ (забони англисӣ) - ро Агентии назорат дар соҳаи маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон тибқи замимаи Иҷозатнома оид ба ҳуқуқи пешбурди фаъолияти таълимӣ муайян мекунад.

7.2. Дар асоси озмун аз рӯи натиҷаи супоридани имтиҳонҳои дохилшавӣ тариқи Маркази миллии тестӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон (минбаъд - ММТ). ба курси 1-ум шахсоне қабул карда мешаванд, ки соҳиби таҳсилоти миенаи (пурраи) умумӣ мебошанд. Ҳамчун идомаи таҳсил ба курси дуюм шахсоне, ки дорой таҳсилоти миенаи касбӣ ё таҳсилоти олии касбӣ ҳастанд, дар асоси озмун аз рӯи натиҷаи супоридани имтиҳонҳои қабул (мусоҳиба) дар Донишкадаи давлатии забонҳои Тоҷикистон ба номи Сотим Улуғзода, қабул карда мешаванд.

7.3. Қабул дар шӯбаи рӯзона танҳо ба шахсони синнашон то 35 сола ва шӯбаи таҳсилоти фосилавӣ бошад - бе маҳдудияти синну сол ба роҳ монда мешавад.

7.4. Бо нақшаи қабул ва номгӯи ҳуҷҷатҳо барои қабул дар сомонаҳои расмӣ ММТ ва ДДЗТ шинос шудан мумкин аст. (нигаред ба <https://ntc.tj> ва <https://ddzt.tj>).

8. АТТЕСТАТСИЯИ ХАТМ АЗ РӢИ ИХТИСОС

8.1. Мафҳумҳои асосии аттестатсияи хатм

Аттестатсияи хатми омӯзгори ояндаи математика Ҷимояи кори таҳассусии хатм ва супоридани имтиҳони давлатӣ аз фанҳои таҳассусиро дар бар мегирад.

Аттестатсияҳои хатм барои муайян намудани сатҳи омодагии назариявӣ ва амалии омӯзгори математика ба иҷрои вазифаҳои касбӣ, ки барномаи таҳсилотии мазкур муқаррар намудааст ва барои идомаи таҳсил дар зинаи магистратура мутобиқи банди 1.6-и ҳуҷҷати мазкур гузаронида мешавад.

Имтиҳони давлатӣ аз фанҳои таҳассусӣ як ҷузъи аттестатсияи хатми донишҷӯ ба шумор рафта, бояд ба талаботи мазмун ва мундариҷаи барномаи таҳсилотие, ки донишҷӯ онро аз худ кардааст, мутобиқ бошад.

8.1.1. Кори таҳассусии хатм

Кори таҳассусии хатм бояд дар шакли чопи компютерӣ ва ё дастнавис пешниҳод карда шавад. Талабот ба ҳаҷм, мазмун ва сохтори кори хатми таҳассусиро донишгоҳ дар асоси “Низомнома дар бораи рисолаҳои таҳассусии хатм”, ки Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ намудааст, муайян менамояд.

Вақти барои омода намудан ва ба ҳимоя пешниҳод кори таҳассусии хатм на камтар аз чор ҳафтара ташкил медиҳад.

8.1.2. Имтиҳони давлатӣ аз фанҳои таҳассусӣ

Тартиби гузаронидан ва барномаи имтиҳони давлатиро аз рӯи ихтисоси 1-210502-08 – забони хориҷӣ (забони англисӣ) дар асоси тавсияҳои методӣ ва барномаҳои намунавӣ – Низомномаи аттестатсияи хатм, ки Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ кардааст, аз ҷониби донишқада муайян карда мешавад.

8.2. Хуҷҷати намунаи давлатӣ дар бораи таҳсилоти олии касбӣ (диплом)

8.2.1. Хатмкунандае, ки барномаи таҳсилотии олии касбиро аз худ кардааст, ба ӯ хуҷҷати намунаи давлатӣ дар бораи таҳсилоти олии касбӣ (диплом) дараҷаи бакалаври педагогика аз рӯи ихтисоси 1-210502-08 – забони хориҷӣ (забони англисӣ) дода мешавад.

8.2.2. Сохтори замимаи диплом

Дар замимаи дипломи намунаи давлатӣ дараҷаи академӣ, ихтисос, номгӯи фанҳо ва натиҷаи кредитҳои дар давоми семестрҳо азхудшуда; GPA аз рӯи натиҷаҳои семестр ва дар умум, натиҷаи корҳои курсӣ, таҷрибаомӯзиҳо, натиҷаи аттестатсияи давлатӣ ва натиҷаи ҳимояи кори хатми таҳассусӣ, натиҷаҳои таълим; рақам ва серияи дипломи намунаи давлатӣ нишон дода мешавад.

Замима бе диплом асос надорад.

9. НИЗОМИ ДОХИЛИИ ТАЪМИНИ СИФАТ ТИБҚИ БАРНОМАИ ТАҲСИЛОТӢ

9.1. Мафҳумҳои асосии кафолати сифат

Сифати таҳсилот – тавсифи комплекси фаъолияти таълимӣ ва омода намудани донишҷӯён, ки дараҷаи мутобиқати онҳоро бо стандарти давлатии таҳсилот ва талаботи асосии ҷонибҳои манфиатдор ва ҳамҷунин сатҳи

дастовардҳои мақсадҳои ба нақша гирифта ва натиҷаҳои барномаҳои таҳсилоти ифода менамояд.

Таъмини сифат – раванди ташаккули шароитҳои муайян ва чудо намудани захираҳои зарурии мебошад, ки мутобиқати мазмуну мундариҷаи барномаи таҳсилоти, имкониятҳои таҳсилотро ва воситаҳои, ки мақсади барнома нисбат ба дараҷаи сифат муайян кардааст, маҳсуб меёбад.

Низоми дохилии таъмини сифат дар донишгоҳ – ин маҷмуи сохторҳои ташкилии донишкада, ҳуҷҷатгузориҳои дохилӣ, нишондодҳо, равандҳо, захираҳо, ки барои ҳамеша баланд бардоштани сифати барномаҳои таҳсилоти ва рушди фарҳанги канданашаванда такмилёбӣ мебошад.

9.2. Принципҳои кафолати сифат

Принципҳои кафолати сифат дар ДДЗТ инҳо мебошанд:

- ДДЗТ барои таъмини сифати таҳсилот ва кафолати он масъули асосӣ мебошад;
- кафолати сифат ба талаботи низомиҳои гуногуншакли таҳсилоти олий, донишгоҳ ва донишҷӯён ҷавобгӯ мебошад;
- кафолати сифат талаботи донишҷӯён, ҷомеа ва дигар ҷонибҳои манфиатдорро ба эътибор мегирад;
- барномаҳои таҳсилотро тавассути сохторҳои дахлдори донишгоҳ мунтазам таҳлил ва таҷдид менамояд;
- худҳисоботдиҳии даврӣ аз рӯи натиҷаҳои омодамаоии донишҷӯён тибқи барномаҳои таҳсилоти;
- мунтазам дар байни донишҷӯён, хатмкунандагон ва корфармоён гузаронидани пурсишҳо (анкетаронӣ);
- бо мақсади таҳлил намудани сифати барномаҳои таҳсилоти даъват намудани ташхисгарони беруна;
- дастрасии натиҷаҳои баҳодихӣ ба сифати барномаҳо барои ҷомеа боз аст.

9.3. Стандартҳои дохилии таъмини сифат

Низоми дохилии таъмини сифат дар заминаи “Стандартҳо ва роҳнамо барои таъмини сифати таҳсилоти олий дар фазои аврупоии таҳсилоти олий (ESG)” таҳия гардида, аз ҷанбаҳои зерин иборат аст:

- сиёсати дохилии таъмини сифат;
- таҷдид ва такмили барномаҳо;
- таълими ба донишҷӯнигаронидашуда;
- стандартҳои қабули донишҷӯён, назорати давомот ва пешрафт, эътироф гардидан ва шаҳодатномадиҳӣ;

- стандартҳое, ки равандҳои адолатноку шаффофро зимни ба кор гирифтани, рушди касбӣ ва аз кор озод намудани кормандонро ба инобат мегиранд;

- стандартҳои захираҳои таълимии низомҳои дастгирикунандаи таълимгирандагон (маблағгузориҳои кофӣ барои таълим ва фаъолияти омӯзгорӣ; пешниҳоди захираҳои таълимии босифат ва дастрас, роҳҳои дастгирии донишҷӯён);

- стандартҳои идоракунии иттилоот (МТОК-ҳо бояд ҷамъоварӣ, таҳлил ва истифодаи иттилооти мувофиқро бо мақсади идоракунии самараноки барномаҳои таҳсилотӣ ва дигар самтҳои фаъолиятро таъмин намоянд);

- стандартҳои иттилоонии ҷамоатчиғӣ: МТОК-ҳо бояд дар хусусияти фаъолияти худ иттилоот нашр намоянд, ки он шаффоф, аниқ, холисона, мубрам ва фаҳмову дастрас бошанд;

- мунтазам баргузор намудани мониторинг ва баҳодихии даврии барномаҳо;

- таъмини мунтазами берунаи сифат.

10. ИДОРАКУНИИ ТАҒЙИРОТ

Дар ҳолати ворид намудани тағйирот ва ё таҷдид шудани барномаҳо кафедраи тахассусӣ бояд дар ин хусус маълумотҳои заруриро ба муҳокимаи Шӯрои олимони Донишкада барои баррасӣ ва тасдиқ кардан манзур намояд.

Шарҳи барномаҳои таълимӣ аз рӯи фанҳои ҳатмӣ

I. БАҲШИ ФАНҲОИ ЗАМИНАВӢ
1.1. МОДУЛИ ИҶТИМОӢ-ГУМАНИТАРӢ
1.1.1. Фалсафа

Тавсифи мухтасари фан	Фалсафа - илми ҷомеашиносӣ буда, мавзӯи фалсафа шинохти ҳақиқати ҳастӣ ва объекти он тамоми ҳастӣ: табиат, ҷамъият, инсон ва қобилияти маърифатии вай аст.
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, семинарӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ
Салоҳиятҳое, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	<ul style="list-style-type: none"> - қодир ба ҳустуҷӯ, таҳлили интиқодӣ ва коркарди иттилоот, истифодаи муназзам дар ҳалли вазифаҳои гузошташуда мебошад; - қодир аст гуногунии фарҳангии ҷомеаро дар заминаи иҷтимоӣ-таърихӣ, ахлоқӣ ва фалсафӣ дарк кунад.
Натиҷаҳои таълимие, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	<p>Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд:</p> <p>Донад</p> <ul style="list-style-type: none"> - зарурати омӯзиши фалсафа, мафҳумҳои асосӣ, вазифаҳои фалсафа, марҳилаҳои таърихии инкишофи фан, фарқи фалсафаро аз дигар илмҳои ҷомеашиносӣ, алоқамандии фалсафаро бо илмҳои иҷтимоӣ-инсоншиносӣ, табиӣ-риёзӣ ва техникӣ дарк карда, тасаввуроти ҳешро нисбати афкори гуногуни намояндагони макотиби фалсафӣ, ки марбут ба масоили ҳастииносӣ ва маърифат кардани ҳодисоти олам; - тамаддунҳо ва ба ҷаҳонисозии арзишҳои фарҳангӣ, эҳёи суннатҳои ахлоқӣ, тарбиявӣ; - таърихи ташаккули миллати тоҷик; - нақши донишҳои фалсафиро дар ҷомеа муайян намуда, арзиши афкори фалсафиро дар шароити ҷомеаи техногенӣ ва иртиботи танҳо ба манфиати ҷомеа; - усулҳои асосии илмӣ ва методҳои фалсафиро омӯхта, ҷиҳати пажӯҳиши корҳои илмӣ-тадқиқотии худ. <p>Тавонад</p> <ul style="list-style-type: none"> - оид ба ғояи афкори фалсафӣ андешаи дуруст пайдо карданро; - фаҳмидан ва шарҳ додани мафҳум ва категорияҳои фалсафиро; - фарқ кардани ақидаҳои намояндагони мактабҳои фалсафиро

	<p>оид ба масоили ҳастишиносӣ ва маърифатпазирӣ;</p> <ul style="list-style-type: none"> - хусусиятгириҳои афкори фалсафиро вобаста ба марҳилаҳои инкишофи фалсафа; - истифодаи методҳои фалсафиро ҷиҳати ҳал ва баррасии масъалаҳои ҳаётии мавриди баҳс қароргиранда; - таъриф додани мафҳумҳои калидии фалсафаро; - дарк намудани масоили мубрами муосир ва роҳҳои ҳалли онҳоро. <p>Аз худ намояд</p> <ul style="list-style-type: none"> - малакаи таҳлилнамоиро; - малакаи таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро; - малакаи бо ҳамтоёни худ ҳамкорӣ карданро.
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	<ul style="list-style-type: none"> - таърихи фалсафа - онтология - гнесоология - фалсафаи инкишоф - фалсафаи иҷтимоӣ - антропологияи фалсафӣ - фалсафаи илм
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзебии натиҷаи ниҳони таълими фан	Имтиҳон (тестӣ, компютерӣ)

1.1.2. Таърихи муосири Тоҷикистон

Тавсифи мухтасари фан	Таърихи муосири Тоҷикистон - илми ҷомеашиносӣ буда, марҳилаҳои асосии воқеаҳои солҳои гузашта, ҳаёти иқтисодӣ, иҷтимоӣ, сиёсӣ маданияти дар даврони истиқлолияти Тоҷикистон то имрӯз ба амал омадаро дар бар мегирад. Ҳадафи омӯзиши фан ба донишҷӯён додани донишҳои зарурӣ дар бораи рӯйдодҳои таърихи давлатдорӣ муосири Тоҷикистон.
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ, англисӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	<ul style="list-style-type: none"> - қодир ба ҷустуҷӯ, таҳлили интиқодӣ ва коркарди иттилоот, истифодаи муназзам дар ҳалли вазифаҳои гузошташуда мебошад; - қодир аст гуногунии фарҳангии ҷомеаро дар заминаи иҷтимоӣ-таърихӣ, ахлоқӣ ва фалсафӣ дарк кунад. - назарияҳои гуногуни фалсафӣ, ақидаи илмӣ онҳо ва самтҳои амалигардонии онро дар таҷриба дарк намояд.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	<p>Донишҷӯе, ки фанни мазкурро азхуд кардааст, бояд:</p> <p>Донад</p> <ul style="list-style-type: none"> - зимни омӯзиши ин фан дониши муҳассилин дар бораи таърихи бойи аҷдодон боз ҳам васеътар шуда, дар онҳо тафаккури мантиқӣ тараққӣ кунад.

	<p>- дар донишҷӯён ҳисси ватандӯстӣ, ифтихору адолати миллӣ равнақ ёбад.</p> <p>- дар мисоли анъанаҳои неки халқамон эҳсоси ватандорӣ бедор мегардад ва масъулияти хешро дар назди ҷомеаи ҷаҳонӣ ва тамаддуни башар идрок менамоянд.</p> <p>- зарурияти омӯзиши ТМТ, мафҳумҳои асосӣ, вазифаҳои таърих, марҳилаҳои таърихии инкишофи фан, фарқи ТМТ аз дигар илмҳои ҷомеашиносӣ, алоқамандии ТМТ-ро бо илмҳои ҷомеашиносӣ: таърихи халқи тоҷик, таърихи умумӣ, асосҳои давлат ва ҳуқуқ, фалсафа, сиёсатшиносӣ, демография, ҷуғрофия, археология, этнография, таърихи иқтисоди ҷаҳон-родарк кунад; Аз худ намоянд</p> <p>- малакаи таҳлилнамоиро;</p> <p>- малакаи таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро;</p> <p>- малакаи бо ҳамтоёни худ ҳамкорӣ карданро.</p>
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	<p>- Археология</p> <p>- Бостоншиносӣ</p> <p>- Этнография</p> <p>- Нумизматика</p>
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаиэлектронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳони таълими фан	Имтиҳон (тестӣ-компютерӣ)

1.1.3. Фарҳангиносӣ

Тавсифи мухтасари фан	Фарҳангиносӣ -илмест, ки комёбиҳои фарҳангии давраҳои гуногуни ҷомеаи инсониро фаро мегирад. Омӯзиши илми фарҳангиносӣ ба аҳли башар имконият медиҳад, ки аз дастовардҳои бузурги фарҳангу тамаддуни гузаштаю имрӯзаи бархурдор шаванд ва ба пешрафти он мусоидат намоянд.
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, семинарӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	Тоҷикӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур таппакул бояд ёбанд	<p>- кодир ба ҷустуҷӯ, таҳлили интиқодӣ ва коркарди иттилоот, истифодаи муназзам дар ҳалли вазифаҳои гузошташуда мебошад;</p> <p>- кодир аст гуногунии фарҳангии ҷомеаро дар заминаи иҷтимоӣ-таърихӣ, ахлоқӣ, фарҳангӣ ва динӣ дарк кунад.</p>
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	<p>Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд:</p> <p>Донад</p> <p>- зарурияти омӯзиши фарҳанг, мафҳумҳои асосӣ, вазифаҳои фараҳангиносӣ, марҳилаҳои таърихии инкишофи фан, тафовути фарҳангиносӣ аз дигар илмҳои ҷомеашиносӣ, алоқамандии фарҳангиносӣ бо илмҳои иҷтимоӣ-инсоншиносӣ, табиӣ-риёзӣ ва техникаӣ</p> <p>-ҷаҳонишавӣ ва арзишҳои фарҳангӣ, эҳёи суннатҳои ахлоқӣ, тарбиявӣ;</p> <p>-муайян намудани, арзишҳои фарҳангӣ дар шароити</p>

	<p>чаҳоншумулӣ.</p> <ul style="list-style-type: none"> - корбурди усулҳои асоси илмӣ дар омузиши фани фарҳангшиносӣ <p>Тавонад</p> <ul style="list-style-type: none"> - оид ба ғояи афкори фарҳангӣ андешаи дуруст пайдо карданро; - фаҳмидан ва шарҳ додани масоилҳои асоси фарҳанг; - Таҳлили муқоисавӣ мосилҳои фарҳангӣ аз назари мутафаккирони мактабҳои гуногуни фалсафӣ - Марҳилаҳои асоси ташаккулёби фарҳангшиносӣ ҳамчун илм. - Шарҳ ва тавзеҳи масоилҳои мубрами фарҳангшиносӣ - дарк намудани масоили мубрами муосир ва роҳҳои ҳалли онҳоро. <p>Малака ҳосил намояд</p> <ul style="list-style-type: none"> - оид ба таҳлилнамоя; - оид ба таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавӣ; - оид ба ҳамкорӣ кардан бо ҳамкасбон.
Номгуи боб/мавзӯҳои фан	<p>Назарияи фарҳанг. Таърихи фарҳанг. Фалсафаи фарҳанг.</p>
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати чорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳоии таълими фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

1.1.4. Сотсиология

Тавсифи мухтасари фан	Сотсиология- илми ҷомеашиносӣ буда, мавзӯи ҷомеа шинохти ҳақиқати иҷтимоӣ аз таърихи рушди афкори иҷтимоӣ ва объекти он тамоми соҳаҳои ҳаёти иҷтимоӣ: табиат, ҷамъият, шахс ва муносибатҳои институтсионии гурӯҳҳои дар ҷомеа мавҷуд бударо меомӯзад.
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ,
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зим-ни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	<ul style="list-style-type: none"> - қодир ба ҳустуҷӯ, таҳлили равандҳои иҷтимоӣ ва коркарди иттилоот, истифодаи муназзам дар ҳалли вазифаҳои гузошташуда мебошад; - қодир аст гуногунии фарҳангии ҷомеаро дар заминаи иҷтимоӣ-таърихӣ, ахлоқӣ ва фалсафӣ дарк кунад. - назарияҳои гуногуни иҷтимоӣ, ақидаи илмӣ онҳо ва самтҳои амалигардонии онро дар таҷриба дарк намояд.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	<p>Донишҷӯе, ки фанни мазкурро азхудкардааст, бояд:</p> <p>Донад</p> <ul style="list-style-type: none"> - зарурияти омӯзиши сотсиология, мафҳумҳои асосӣ, вазифаҳои

	<p>сотсиология, марҳилаҳои таърихии инкишофи фан, фарқи сотсиологияро аз дигар илмҳои гуманитарӣ, алоқамандии сотсиологияро бо илмҳои фалсафа-антропология, сиёсатшиносӣ ва этнология дарк карда, тасаввуроти хешро нисбати афкори гуногуни намояндагони макотиби сотсиологӣ, ки марбут ба масоили ҳастишиносӣ ва маърифат кардани ҳодисоти олам ва муҳит;</p> <ul style="list-style-type: none"> - тамаддунҳо ва ба ҷаҳонисозии арзишҳои фарҳангӣ, эҳёи суннатҳои ахлоқӣ ва модернизатсияи он, тарбиявӣ; - нақши донишҳои сотсиологиро дар ҷомеа муайян намуда, арзиши афкори иҷтимоӣ дар шароити ҷомеаи техногенӣ ва иртиботӣ танҳо ба манфиати ҷоме истифода барад; - усулҳои асосии илмӣ ва методҳои сотсиологияро омӯхта, ҷиҳати пажӯҳиши корҳои илмӣ-тадқиқотии худ. <p>Тавонад</p> <ul style="list-style-type: none"> - оид ба ғояи афкори иҷтимоӣ андешаи дуруст пайдо карданро; - фаҳмидан ва шарҳ додани мафҳум ва категорияҳои сотсиологиро; - фарқ кардани ақидаҳои намояндагони мактабҳои сотсиологиро оид ба масоили ҳаёти ҷамъиятӣ ва маърифатпазирӣ; - хусусиятҳои афкори ҷамъиятиро вобаста ба марҳилаҳои инкишофи сотсиология; - истифодаи методҳои сотсиологиро ҷиҳати ҳал ва баррасии масъалаҳои ҳаётии мавриди баҳс қарор гиранда; - таърифдодани мафҳумҳои калидии сотсиологиро; - дарк намудани масоили мубрами муосир ва роҳҳои ҳалли онҳоро. <p>Аз худ намояд</p> <ul style="list-style-type: none"> - малакаи таҳлилнамоиро; - малакаи таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро; - малакаи бо шариконн худ ҳамкорӣ карданро.
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	<ul style="list-style-type: none"> - таърихи сотсиология ва марҳилаҳои рушди он - тағйироти иҷтимоӣ - глобализатсия (ҷаҳонишавӣ) ва модернизатсия ҷамъият - низоми табақабандии иҷтимоӣ - фалсафаи иҷтимоӣ
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳонии таълими фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

1.1.5. Сиёсатшиносӣ

Тавсифи мухтасари фан	<p>Фанни сиёсатшиносӣ яке аз фанҳои ҳатмии таълимӣ буда, ба донишҷӯён аз таърихи рушди афкори сиёсӣ, масъалаҳои марбути сиёсат, давлат, ҳокимият, сиёсати дохилӣ ва хориҷӣ, мавзӯҳои мухталифи сиёсати муосир маълумот медиҳад ва дар ниҳояти амр, ҷаҳонбинии сиёсии донишҷӯёнро ташаккул медиҳад. Таълими фанни мазкур дар асоси санадҳои меъёриву</p>
------------------------------	---

	хуқуқӣ ва Стандарти давлатии таҳсилоти олии касбӣ татбиқ карда мешавад.
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ, англисӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	<ul style="list-style-type: none"> - қодир ба ҷустуҷӯ, таҳлили интиқодӣ ва коркарди иттилоот, истифодаи муназзам дар ҳалли вазифаҳои гузошташуда мебошад; - баланд бардоштани сатҳи шуури сиёсӣ, маданияти сиёсӣ ва огоҳ будан аз равандҳои сиёсии ҷомеа . - назарияҳои гуногуни сиёсӣ, ақидаи илмии онҳо ва самтҳои амалигардонии онро дар таҷриба дарк намояд.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан бадаст меоянд	<p>Донишҷӯе, ки фанни мазкурро азхуд кардааст, бояд:</p> <p>Донад</p> <ul style="list-style-type: none"> - аз худ кардани равияҳо, ҷараёнҳо ва мактабҳои мухталифи афкори сиёсӣ; - омӯзиши мавзӯҳои гуногуни сиёсати муосир; - ташаккули ҷаҳонбинии сиёсии донишҷӯён; - огоҳ шудан аз равандҳои сиёсии ҷаҳонӣ; - баланд бардоштани маданият ва шуури сиёсии донишҷӯён; - омӯхтани алоқамандии сиёсат бо иқтисодиёт; - маълумот пайдо кардан оиди системаҳои сиёсӣ; - баланд бардоштани ҳисси ифтихори миллӣ, худшиносӣ ва ҳуввияти миллӣ; - баланд бардоштани маданияти шаҳрвандӣ. <p>Тавонад</p> <ul style="list-style-type: none"> - оид ба афкори сиёсӣ андешаи дуруст пайдо карданро; - фаҳмидан ва шарҳ додани мафҳум ва категорияҳои сиёсатшиносӣ; - фарқ кардани афкори сиёсиро оид ба намояндагони мактабҳои сиёсӣ; - истифодаи методҳои сиёсиро оиди ҳалли проблемаҳои сиёсии замони муосир истифода баранд; - шарҳу эзоҳи категорияҳои илми сиёсӣ; - дарк намудани проблемаҳои рӯзмарраи замони муосир ва роҳҳои бартараф намудани онҳоро. <p>Аз худ намояд</p> <ul style="list-style-type: none"> - малакаи таҳлилнамоии масъалаҳои сиёсиро; - малакаи таҳқиқоти назариявӣ ва амалии илми мазкурро;
Номгӯи боб / мавзӯҳои фан	<ul style="list-style-type: none"> - сиёсатшиносӣ - мочароншиносӣ - геополитика - сиёсатшиносии муқоисавӣ
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзебии натиҷаи ниҳоии таълими фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

1.1.6. Ҳуқуқ аз рӯи ихтисос

<p>Тавсифи мухтасари фан</p>	<p>Фанни ҳуқуқ ҳамчун қисми таркибии илми муосири Тоҷикистони соҳибситиқлол қисми ҷудонашавандаи ташаккули дониш ва малакаи касбии мутахассиси ояндаи тамоми самтҳои илм, бахусус илми ҳуқуқшиносӣ ба ҳисоб меравад. Мусаллам аст, ки дарк намудани тахассуси худ ва дар ин замина омӯхтани донишҳои соҳавӣ барои ҳар як донишомӯз роҳи дурустро ба самти камолоти ӯ мекушояд. Фанни ҳуқуқ донишҳои заминавиро барои донишҷӯён пешниҳод намуда, шуури ҳуқуқии онҳоро дар ҷодаи аз бар намудани қонунгузории ҶТ баланд мебардорад. Мақсади омӯзиши Фанни ҳуқуқ ин дар шуури донишҷӯён бедор намудани донишҳои аввалини ҳуқуқӣ онҳо ба шумор меравад. Донишҷӯён бо аз худ намудани фанни мазкур метавонанд мақсад, моҳият ва зарурати ташкили ихтисоси худро дарк намуда, бо ин васила дар курсҳои болоӣ бе мушкилот таҳсили худро идома диҳанд. Ҳамзамон омӯзиши фан шуури ҳуқуқии онҳоро оид ба қонунгузории ҶТ баланд намуда барои татбиқи он дар амал мусоидат менамояд.</p>
<p>Намуди машғулиятҳо</p>	<p>лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор</p>
<p>Забони таълим</p>	<p>тоҷикӣ, русӣ.</p>
<p>Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд</p>	<ul style="list-style-type: none"> - қодир ба ҷустуҷӯ, таҳлили интиқодӣ ва коркарди иттилоот, истифодаи муназам дар ҳалли вазифаҳои гузошташуда мебошад; - қодир аст гуногунии муносибатҳои ҳуқуқиро дар заминаи қонунгузории ҶТ дарк кунад.
<p>Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд</p>	<p>Донишҷӯе, ки фанни мазкурро азхуд кардааст, бояд:</p> <p>Донад</p> <ul style="list-style-type: none"> - зарурияти омӯзиши фанни ҳуқуқ, мафҳумҳои асосӣ, вазифаҳои қонунгузории молиявӣ, марҳилаҳои инкишофи қонунгузории ҶТ, фарқи фанни ҳуқуқро аз дигар илмҳои ҳуқуқшиносӣ, алоқамандии ҳуқуқро бо илмҳои ҳуқуқӣ-иқтисодӣ ва ҷомеашиносӣ дарк карда, тасаввуроти хешро нисбати афкори гуногуни муҳаққиқони фанни ҳуқуқшиносӣ, ки марбут ба масоили муаммоҳои назария ва амалияи фанни ҳуқуқшиносӣ мебошанд. - нақши донишҳои ҳуқуқиро дар ҷомеа муайян намуда, арзиши афкори ҳуқуқиро дар шароити ҷомеаи муосир ва оянда танҳобаманфиати ҷомеа; - усулҳои асосии илмӣ ва методҳои ҳуқуқиро омӯхта, ҷиҳати пажӯҳиши корҳои илмӣ-тадқиқотии худ. <p>Тавонад</p> <ul style="list-style-type: none"> - оид ба ғояи шуури ҳуқуқӣ андешаи дуруст пайдо карданро; - фаҳмидан ва шарҳ додани мафҳум ва категорияҳои ҳуқуқиро; - фарқ кардани ақидаҳои олимони мактабҳои ҳуқуқиро оид ба масоили ҳуқуқшиносӣ ва маърифати ҳуқуқӣ; - хусусиятгириҳои шуури ҳуқуқиро вобаста ба марҳилаҳои инкишофи ҷомеа; - истифодаи методҳои ҳуқуқиро ҷиҳати ҳал ва баррасии масъалаҳои ҳаётии мавриди баҳс қароргиранда; - таъриф додани мафҳумҳои калидии ҳуқуқиро; - дарк намудани масоили ҳуқуқии мубрами муосир ва роҳҳои ҳалли онҳоро.

	<p>Аз худ намояд</p> <ul style="list-style-type: none"> - малакаи таҳлилнамоиро; - малакаи таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро; - малакаи бо ҳамтоёни худ ҳамкорӣ карданро.
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	<ul style="list-style-type: none"> – Мафҳум ва моҳияти давлат; – Давлати ҳуқуқбунёд ва ҷомеаи шаҳрвандӣ; – Мафҳум ва моҳияти ҳуқуқ; – Ҳуқуқу озодиҳои инсон ва шаҳрванд; – Таълимот дар бораи Конститутсия.
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Кори хаттӣ, презентатсия, реферат, супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзебии натиҷаҳои таълими фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

1.1.7. Диншиносии илмӣ

Тавсифи мухтасари фан	<p>Диншиносии илмӣ - ҳамчун илм сабабҳои пайдоиш ва ташаккули динҳоро дар масири таъсири байниҳамдигарии онҳо ва таъсир ва алоқамандии онҳо бо дигар навъҳои фарҳанг мавриди таҳлил ва омӯзиш қарор медиҳад.</p>
Намуди машғулиятҳо	назариявӣ, семинарӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	Тоҷикӣ, русӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зим-ни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	<ul style="list-style-type: none"> - қодир ба ҷустуҷӯ, таҳлили интиқодӣ ва коркарди иттилоот, истифодаи муназзам дар ҳалли вазифаҳои гузошташуда мебошад; - қодир аст гуногунии фарҳангии ҷомеаро дар заминаи иҷтимоӣ-таърихӣ, ахлоқӣ, фарҳангӣ ва динӣ дарк кунад.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	<p>Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд:</p> <p>Донад</p> <ul style="list-style-type: none"> - зарурияти омӯзиши диншиносӣ, мафҳумҳои асосӣ, вазифаҳои диншиносӣ, марҳилаҳои таърихии инкишофи диншиносӣ, тафовути диншиносӣ аз дигар илмҳои ҷомеашиносӣ, алоқамандии диншиносӣ бо илмҳои иҷтимоӣ-инсоншиносӣ, табиӣ-риёзӣ ва техникаӣ; - ҷаҳонишавӣ ва арзишҳои динӣ, эҳёи суннатҳои ахлоқӣ, тарбиявӣ; - нақши дин ва донишҳои динӣ дар ҷомеа. - муайян намудани, арзишҳои динӣ дар шароити ҷаҳоншумулӣ. - қорбурди усулҳои асоси илмӣ дар омӯзиши фани диншиносӣ; <p>Тавонад</p> <ul style="list-style-type: none"> - оид ба ғояи афкори динӣ андешаи дуруст пайдо карданро; - фаҳмидан ва шарҳ додани масоилҳои асоси дин; - Таҳлили муқоисавӣ масоилҳои динӣ аз назари мутафаккирони мактабҳои гуногуни фалсафай - Марҳилаҳои асоси ташаккулёбии диншиносӣ ҳамчун илм. - Шарҳ ва тавзеҳи масоилҳои мубрами диншиносӣ - дарк намудани масоили мубрами муосир ва роҳҳои ҳалли

	онҳоро. <i>Малака ҳосил намояд</i> - оид ба таҳлилнамоя; - оид ба таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавӣ; - оид ба ҳамкорӣ кардан бо ҳамкасбон.
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	- диншиносӣ ва мавзуи баҳси он; - дин ҳамчун унсури фарҳанг; - фалсафаи дин; - алоқамандӣ ва тафовути динҳо; - дин ва ҷаҳони имрӯз.
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати чорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳони таълими фан	Имтиҳон (тестӣ, компютерӣ, шифоҳӣ)

1.2. МОДУЛИ ФАНҲОИ ЗАБОНӢ

1.2.1. Забони тоҷикӣ аз рӯи ихтисос

Тавсифи муҳтасари фан	Забони тоҷикӣ аз рӯи ихтисос - Барнома дар асоси “Барномаи таълимӣ аз фанни забони тоҷикӣ (барои донишҷӯёни ғайриихтисоси муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ)”-и Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 2016 барои факултетҳои ғайрифилологӣ таҳия гардидааст. Ҳадафу мақсади барномаи таълимии забони тоҷикӣ баланд бардоштан ва такмил додани сатҳи саводи хаттиву шифоҳии донишҷӯён, рушд додани маҳорати суҳандонӣ, инкишоф додани захираи таркиби луғавии онҳо бо роҳи луғатдонӣ ва истилоҳоти таҳассусӣ, аз худ намудани ҳуҷҷатнигорӣ ва ғайраҳо мебошад.
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, семинарӣ (амалӣ), кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	Тоҷикӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	- Риояи меъёри забони адабии тоҷик. - Риояи имлои забони адабии тоҷик дар нутқи хаттӣ. - Инкишоф додани нутқи шифоҳӣ дар заминаи риояи меъёри талаффуз. - Ҳифз намудани калимаҳои душворфаҳм ва истилоҳҳои таҳассусӣ
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	Баланд бардоштани савияи забондонӣ. Омӯзиши меъёрҳои забони адабии тоҷик. Роҳҳои ташаккули нутқи хаттию шифоҳӣ. Ташаккул ва тақомули захираи луғавӣ. Дар ҳуҷҷатҳои идорӣ босаводона истифода кардани меъёрҳои навишт. Ҳифзи калимаҳои душворфаҳм, таркиб ва ибораҳои маҷозӣ аз эҷодиёти адибони тоҷик.
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	Бахшҳои муҳими илми забоншиносӣ: - Овошиносӣ - Луғатшиносӣ (вожашиносӣ)

	<ul style="list-style-type: none"> - Сарф ва наҳв - Фразеология - Аломатҳои китобатӣ - Услубшиносӣ
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Иҷрои машқҳо, таҳлили матну луғатҳои тахассусӣ, таҳияи ҳуҷҷату санадҳои расмӣ-корғузори; пурсиш аз рӯи саволномаҳо (карточкаҳо); суҳбати инфиродӣ (қабули КМРО); супоришҳои тестӣ (ҳангоми қабули рейтинг)
Шакли арзебии натиҷаи ниҳоии таълими фан	Имтиҳон тариқи компютер (тестӣ)

1.2.2. Забони русӣ аз рӯи ихтисос

Тавсифи мухтасари фан	Забони русӣ аз рӯи ихтисос- Барнома дар асоси “Барномаи таълимӣ аз фанни забони русӣ (барои донишҷӯёни ғайриихтисоси муассисаҳои таҳсилоти олии касбӣ)”-и Вазорати маориф ва илми Ҷумҳурии Тоҷикистон соли 2016 барои факултетҳои ғайрифилологӣ таҳия гардидааст. Забони русӣ забони муоширати байни миллатҳо ба шумор меравад. Забони русӣ барои ғанӣ гардидани забони миллии мо таъсири муфид мерасонад. Оиди боигарӣ ва иқдидори забони русӣ мутафаккирони адабӣ ва ҷамъиятӣ – шоирони классики рус дар осори худ қайд намудаанд. Забони русӣ аз рӯи ихтисос барои баланд бардоштани маданияти нутқи донишҷӯён, шуурнокӣ, забондонӣ ва муоширати онҳо бо ин забон истифода бурда мешавад. Забони русӣ аз рӯи тахассус барои мукамал намудани нутқи шифоҳӣ ва хаттӣ, аз худ намудани матнҳои тахассусӣ, таҳлилу тавзеҳ додани мундариҷаи матн истифода бурда мешавад.
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, семинарӣ (амалӣ), кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	Русӣ
Салохиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхудномаии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	<ul style="list-style-type: none"> -Маҳорати таҳлили иттилоотӣ дар раванди таълим ба даст оварда, такмили дониш ва малакаи аз рӯи ихтисос ба даст овардашуда ва тадбиқи амалии он дар ҳалли масъалаҳои дар пеши худ гузошташуда. -Доштани маҳорати дуруст тартиб додани ҷумла бо истифода аз калима ва ибораҳо аз рӯи тахассус.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	<p>Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ намудааст, бояд донад:</p> <ul style="list-style-type: none"> -Аҳамияти омӯзиши забони русӣ, қоидаҳои асосии грамматика ва имлои забони русӣ; - Тарзи дурусти талаффузи садонокҳои беада дар ҳиҷо ва калима, тарзи дурусти истифодаи калима дар падежҳо, тасрифи исм, сифат, ҷонишин, шумора ва сифити феълӣ.

	<p>-Хелҳои ибораҳо, тарзи дуруст сохтани ибораҳо ва ҷумлаҳо бо забони русӣ.</p> <p>-Қоидаҳои дуруст истифода бурдани аломатҳои китобатӣ.</p> <p>Донишҷӯ бояд тавонад:</p> <p>-Истифодаи калима ва ибораҳои таҳассусӣ аз рӯи ихтисоси интихобшуда ҳагоми омодагии рефератҳо, маърузаҳо, корҳои курсӣ.</p> <p>-Дар мавзӯҳои гуногун бо истифода аз адабиёти бадеӣ ва таҳассусӣ ҳамсӯҳбат шуда тавонад.</p> <p>-Дониш ва малакаи ба даст овардаи худро дар фаъолияти илмӣ – таҳқиқоти худ истифода барад.</p> <p>Донишҷӯ бояд азхуд намояд:</p> <p>-Маҳорат ва малакаи таҳлил намудан;</p> <p>-Бурдани корҳои илмӣ – таҳқиқотӣ;</p> <p>- Маҳорати муошират бо ҳамкорон ва шахсони дар гирду атрофшуда.</p>
Номгӯи боб/ мавзӯҳои фан	<p>1. Маълумоти асосӣ оиди забон;</p> <p>2. Қисматҳои асосии фанни забони русӣ (фонетика, лексика, лексикология, фразеология, мафҳуми грамматика: морфология, синтаксис, услубшиносӣ, аломатҳои китобатӣ).</p>
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Иҷрои машқҳо, таҳлили матну луғатҳои таҳассусӣ, таҳияи ҳуҷҷату санадҳои расмӣ-коргузорӣ; пурсиш аз рӯи саволномаҳо (карточкаҳо); суҳбати инфиродӣ (қабули КМРО); супоришҳои тестӣ (ҳангоми қабули рейтинг)
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳонии таълими фан	Имтиҳон тариқи компютер (тестӣ)

1.2.3. Забони хориҷӣ (олмонӣ) аз рӯи ихтисос

Тавсифи муҳтасари фан	<p>Забони олмонӣ аз рӯи ихтисос – яке аз забонҳои ғарбии гурӯҳи забонҳои германӣ мебошад, ки имрӯз дар Бритониёи Кабир, Ирландия, Амрикои Шимолӣ, Австралия, Зеландияи Нав, Канада, ҳамчунин дар якқатор кишварҳои Осиё ва Африқо мустаъмал буда, бештар аз 500 млн. сокинони сайёраи мо ҳоло бо ин забон тақаллум менамоянд.</p> <p>Мақсади асосии таълими забони англисӣ ҳамчун забони хориҷӣ истифодаи амалии он мебошад, то ки забон чун воситаи муошират аз худ гардад ва маҳорати зарурӣ барои бо муваффақият ёд гирифтани забон ба даст ояд.</p>
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ
Салоҳиятҳо, ки дар донишҷӯ зимни	-тарзи талаффузи овозҳо, оҳанг, задагузорӣ ва хусусиятҳои асосии тарзи пурраи талаффуз, ки барои вожаҳои касбӣ хос

азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	мебошанд, аз худ намудани мавзӯҳои асосии грамматикӣ, дуруст тарҷума намудани ҷумла, мазмуни матнро дарк намудан, ба саволҳо ҷавоб додан, бой гардонидани луғати таҳассусӣ ва мухтасар баён намудани мазмуни матни таҳассусӣ;
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	<p>Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд:</p> <p>Донад</p> <p>- ҳадафи омӯзиши забони англисӣ, нақши забони англисӣ дар таррақиёти соҳаи биотехнология, мақоми рӯзафзуни забони англисӣ дар ҳаёти ҷомеаи муосири тоҷик; фарҳанг ва анъанаҳои милливу таърихии кишварҳои забонашон омӯхташаванда, одоби сухан, муошират, нутқи муколамавӣ;</p> <p>Тавонад</p> <p>а) Фаҳмиш (дарккунӣ): - фаҳмидани мазмуни машқҳое, ки дар асоси маводҳои омӯхташудаи лексикӣ ва грамматикӣ тартиб дода шудаанд.</p> <p>б) Нутқи даҳонӣ : - дар асоси маводҳои омӯхташудаи лексикӣ мазмуни матни хондашуда ё аудио, видео, машқҳоро нақл карда тавонистан. - дар асоси мавзӯи омӯхташуда сӯҳбат карда тавонистан - матнҳои хониши инфиродӣ ва хонагиро хондан, сӯҳбат намудан ва нақл кардан. Мухтасар сӯҳбат намудан оиди масъалаҳои ҳаётии мавриди баҳс қароргиранда. Таъриф додани вожаҳои калидии таҳассусӣ.</p> <p>в) Хониш - маҳорату малакаи бо матн кор карданро соҳиб гардидан (тасриф, фикрбандкунӣ ва исботи фикри худ), ривочи маҳорату малақаҳои хониши пешакӣ, шиносӣ ва омӯзиш дар вақти кор бо маводҳои таълимӣ.</p> <p>г) Нутқи хаттӣ: - мазмуни матни хондашуда ё гӯшкардашударо бо тарзи хаттӣ баён карда тавонистан.</p> <p>Аз худ намояд</p> <ul style="list-style-type: none"> - малакаи муҳокима намудан; - малакаи таҳлил намудан; - малакаи аз назаргузаронӣ; - малакаи муошират намудан;
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	<ul style="list-style-type: none"> - фонетика - лексикология - морфология - синтаксис - фразеология - услубшиносӣ
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ, наворҳои (видео)таълимӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзебии натиҷаи ниҳоии таълими фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

1.3. МОДУЛИ ФАНҲОИ ТАБИЙ-ИҚТИСОДИ ВА ТЕХНОЛОГИЯИ ИНФОРМАТСИОНӢ

1.3.1. Технологияи информатсионӣ

Тавсифи мухтасари фан	Технологияи информатсионӣ - илми техникӣ буда, дар бораи усул ва воситаҳои коркарди иттилооти додасуда бо ёрии мошинҳои электронии ҳисоббарор, дар бораи равандҳои иттилоотии системаҳои техникӣ, табиат ва ҷомеа маълумот медиҳад.
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, амалӣ, озмоишӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур бояд ташаккул ёбанд	<ul style="list-style-type: none"> - малакаи воридкунӣ, ҷустуҷӯ, таҳлил ва коркарди иттилооти компютерӣ, истифодаи он ҳангоми ҳалли вазифаҳои дар пеш гузошташуда; - малакаи истифодабарӣ аз барномаҳои гуногуни компютерӣ; - барои мутахассисони ҳамин соҳа малакаи барноманависӣ дар забонҳои гуногун.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	<p>Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд:</p> <p>Донад</p> <ul style="list-style-type: none"> - зарурати омӯзиши фанни технологияи иттилоотӣ, мафҳумҳои асосӣ, вазифаҳои фан, марҳилаҳои таърихии пайдоиш ва таназзули компютерҳо, алоқамандии фанни мазкур бо илмҳои иҷтимоӣ-инсоншиносӣ, табиӣ-риёзӣ ва техникӣ, тасаввуроти ҳешро нисбат ба масоили иттилоотии ҷомеа; - таъминоти техникӣ компютерҳо; - таъминоти барномавии компютерҳо; - на камтар аз 3 ё 4 асосҳои забонҳои барномасозӣ; - рамзонидани иттилоот ва шаклҳои алгоритмҳо. <p>Тавонад</p> <ul style="list-style-type: none"> - тарз ва усули дурусти гузориши масъалаҳои барномасозӣ; - сохтани алгоритми ҳалли масъалаҳо; - навиштани барнома дар асоси алгоритми сохташуда; - ворид кардани барнома ба компютер, таҳлил ва танзими он; - гирифтани натиҷаҳои барнома ва таҳлили дурустии онҳо; - истифода кардан аз барномаҳои амалии офисӣ (таҳриргарҳо ва ҷадвалҳо); - омода кардани рунамасози (слайди) тасвири барои баромадҳо; - истифода кардан аз барномаҳои графикӣ ва зиддивирӯсӣ. <p>Аз худ намояд</p> <ul style="list-style-type: none"> - малакаи таҳлилнамоиро; - малакаи таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро; - малакаи бо ҳамтоёни худ ҳамкорӣ карданро.
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	<ul style="list-style-type: none"> - муқаддимаи фан ва мафҳумҳои асосӣ - таъминоти техникӣ компютерҳо - таъминоти барномавии компютерҳо

	<ul style="list-style-type: none"> - системаҳои оператсионӣ (CO Windows) - тахриргари матнӣ ва графии Microsoft Word - таблитсаи электрони Microsoft Excel - истифодаи рунамасозҳои (слайдҳои) тасвирӣ барои барномаҳо - барномаҳои графикӣ бо рангрезии функционалӣ - таҳияи алгоритмҳо ва татбиқи системаҳои ҳисоб - забонҳои (муҳитҳои) барномасозӣ - барномаҳои зиддивирӯсӣ - хадамоти интернет
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникии фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Иҷрои супоришҳои тестӣ, ҷимояи ҳисоботи корҳои озмоишӣ, гузаронидани суҳбати инфиродӣ
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳони таълими фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

1.3.2. Географияи иқтисодии Тоҷикистон бо асосҳои демография

Тавсифи муҳтасари фан	Географияи иқтисодии Тоҷикистон бо асосҳои демография ҳамчун фанни зербунёди фундаменталӣ ба омӯзиш ва татқиқи ҷойгиршавии қувваҳои истеҳсолкунанда, рушд ва ташаккулёбии ҳудудии системаҳои иқтисодӣ иҷтимоӣ ва ҷаҳонӣ мунтазами онҳо машғул аст.
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор, кори мустақилонаи донишҷӯ
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ, англисӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхудномаи фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	<ul style="list-style-type: none"> -қодир ба ҳисоб кардан, таҳлили интиқодӣ ва коркарди иттилоот, истифодаи муназзам дар ҳалли вазифаҳои гузошташуда мебошад; -донишҷӯ қодир аст барои васеъ гардонидани мазмуну мундариҷаи курси мазкур, баланд бардоштани ҷаҳонбинии илмӣ, тафаккури илмӣ-иқтисодӣ ва ҷойи ҷойгиршавии қувваҳои истеҳсолӣ, фанро аз худ намояд. -назарияҳои гуногуни географӣ, ақидаи илмӣ онҳо ва самтҳои амалигардонии онро дар таҷриба дарк намояд.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	<p>Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд:</p> <p>донад</p> <ul style="list-style-type: none"> -зарурияти омӯзиши фанни географияи иқтисодии Тоҷикистон бо асосҳои демография, мафҳумҳои асосӣ, вазифаҳои фан, марҳилаҳои таърихӣ инкишофи фан, фарқи географияи иқтисодии Тоҷикистон бо асосҳои демография, аз дигар илмҳои табиатшиносӣ, алоқамандии географияи иқтисодии Тоҷикистон бо асосҳои демография, бо илмҳои табиӣ-риёзӣ ва техникаи иҷтимоӣ-инсоншиносӣ, дарк карда, тасаввуроти хешро нисбати масоили ҳаётишиносӣ ва баланд бардоштани маърифати илмӣ истифода намояд; -саҳми Географияи иқтисодии Тоҷикистон бо асосҳои демография, барои омӯзиш ва тадқиқ ва муайян намудани иқтисодии сарватҳои бойи ҷумҳурӣ ва ноҳияҳои иқтисодии он мебошад, ки дар ҳамбастагӣ бо аҳоли, захираҳои меҳнатӣ, соҳти

	<p>қойгиршавии географии он, ташаккули соҳаҳои истеҳсолот ва ташкили ҳудудии ҷомеа амал мекунад;</p> <p>-нақши донишҳои табииро дар ҷомеа муайян намуда, арзиши афкори илмӣ-табииро дар шароити ҷомеаи техногенӣ ва иртиботӣ танҳо ба манфиати ҷомеа равона намояд;</p> <p>-методҳои илмии географияи иқтисодии Тоҷикистон бо асосҳои демографияро омӯхта, чиҳати пажӯҳиши корҳои илмӣ-тадқиқотии худ қарор диҳад.</p> <p>Донишҷӯ бояд:</p> <p>-оид ба ғояи афкори илмии географияи иқтисодии Тоҷикистон бо асосҳои демография, андешаи дуруст пайдо карда тавонад;</p> <p>-мафҳум ва категорияҳои асосии географияи иқтисодии Тоҷикистон бо асосҳои демографияро фаҳмида онро шарҳ дода тавонад;</p> <p>-ақидаҳои намоёндагони мактабҳои географиро оид ба масоили муайяннамоии қойи қойгиршавии қувваҳои истеҳсоли фарқ намояд;</p> <p>-истифодаи методҳои географиро чиҳати ҳал ва баррасии масъалаҳои ҳаётии мавриди баҳс қароргирандаро истифода бурда тавонад;</p> <p>Донишҷӯ бояд аз худ намояд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - малакаи таҳлилнамоиро; - малакаи таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро; - малакаи бо ҳамтоёни худ ҳамкорӣ карданро.
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	<ul style="list-style-type: none"> - Таърихи пайдоиши фанни географияи иқтисодии Тоҷикистон бо асосҳои демография; - Табиат омили муҳими ташкили ҳудудии хоҷагии халқ; - Ташкили ҳудудии хоҷагии халқ ва комплексҳои истеҳсоли; - Комплекси кишоварзӣ саноатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва алоқамандии он бо фонди заминӣ об; - Аҳолии омили комплекси ташкили ҳудудии истеҳсолот.
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзебии натиҷаи ниҳонии таълими фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

1.3.3. Экология

Тавсифи мухтасари фан	<p>Экология – илмест, ки муносибатҳои организмҳои зинда ва ғайри зиндаро дар табиат меомӯзонад.</p> <p>Муҳити зист тамоми шароитҳои барои зиндагӣ лозимиро, ки инсон бе он наметавонист ва наметавонад вучуд дошт, фароҳам меорад. Инсон дар давраи таърихии тараққиёташ барои қонеъ намудани талаботҳои худ ҳазорҳо намуди ҳайвоноту растаниҳоро нобуд сохта, на танҳо муҳити атроф, балки манбаҳои хурокворӣ, маводҳои сохтмонӣ ва манбаҳои хӯрокаи олами ҳайвонотро ба хатари нобудшавӣ овардааст. Сабаби асосии чунин рафтор дар он аст, ки бисёри шахсонӣ алоҳида, мардумон, баъзе аз табақаҳои ҷамъиятӣ аз оқибатҳои</p>
------------------------------	---

	<p>бухрони экологӣ хабардор нестанд ва ё маърифати экологии ин табақа на онқадар рушт кардааст.</p> <p>Мақсади омӯзиши фанни Экология тайёр кардани мутахассисони соҳибмаълумоте, ки бо дониши назариявӣ ва амалӣ муккамал мебошанд, иборат аст.</p>
Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ
Салоҳиятҳое, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	<ul style="list-style-type: none"> - таҳлил ва амалӣ намудани проблемаҳои экологӣ ҷиҳати паст кардани таъсири антропогенӣ ҳангоми фаъолият дар истехсолот ва татбиқ кардани лоиҳаҳои иқтисодии кишвар аз назари экологӣ; - истифодаи оқилонаи захираҳои табиат (аз ҷумла об, хок ва растанӣ) ва ҳифзи он; - таъмини фаъолияти дурусти дастгоҳҳои газу ҷанг тозакунанда, оби ифлос ва коркарди партовҳои санотию маишӣ ҳамчун ашёи хоми дуом дараҷа.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	<p>Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд:</p> <p>Донад</p> <ul style="list-style-type: none"> - зарурияти омӯзиши экология, мафҳумҳои асосӣ, вазифаҳои экология, марҳилаҳои таърихии инкишофи фан, фарқи экологияро аз дигар илмҳои техникӣ ва биологӣ, алоқамандии экологияро бо илмҳои иқтисодӣ, табиӣ-риёзӣ, қонуниятҳои экологи ва гардиши моддаҳо дар табиат; - вазъи экологии имрӯза ва фардои муҳити табиӣ, пешгуи кардани таъсири антропогени ба муҳити атроф ва оқилона истифодабарии сарватҳои рӯизамини ва зеризаминӣ ; - нақши донишҳои экологӣ барои мутахассисони самтҳои гуногуни иқтисодиёт (саноат, энергетика нақлиёт, ва ғайра); - усулҳои асосии илмӣ экологи ҷиҳати таҳия намудани нақшаҳо ва лоиҳаҳои иқтисодиёти кишвар аз назари экологӣ, пешбурди фаъолиятҳо оид ба корҳои илмӣ-тадқиқотӣ. <p>Тавонад</p> <ul style="list-style-type: none"> - пайдо кардани андешаҳои дуруст дар самти таҳлили физики-химияви муҳити атроф ва таъсири антропогении ба фазои атмосфера, об ва замин; - истифода ва риояи асосҳои ҳуқуқӣ, китоби сурх, концепсия ва меъёрҳои экологӣ барои самтҳои гуногуни истехсолӣ; - дарки масоили мубрами муосир ва роҳҳои ҳалли онҳо; - рушди маърифати экологии аҳоли, беҳдошти муҳити зист ва рушди устувор; - мониторинги экологӣ дар экосистемаҳои гуногун ва дастрас намудани натиҷаҳои таҳлили ба аҳоли; - муайянкунии усулҳои гуногуни коркард ва истифодабарии партовҳо ба муҳити зист;

	<p>- ҳалли проблемаҳои глобали, маҳали ва локали Тоҷикистон ва мавзӯҳои ҳифзшавандаи он; Аз худ намояд</p> <p>- малакаи таҳлилнамоиро; - малакаи таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро; - малакаи бо ҳамтоёни худ ҳамкорӣ карданро.</p>
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	<p>- таърихи экологияи умумӣ - ҳифзи муҳити зист - илми экологӣ - экологияи иҷтимоӣ -экологияи иқтисодӣ -экологияи шахрсозӣ - экологияи саноатӣ ва кишоварзӣ -экология нақлиётӣ -экологияи энергетикӣ</p>
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати чорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзебии натиҷаи ниҳоии таълими фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

2. БАХШИ ФАНҲОИ ТАХАССУСӢ

2.1. МОДУЛИ ФАНҲОИ УМУМИКАСӢ

2.1.1. Муқаддимаи забоншиносӣ

Тавсифи мухтасари фан	Омӯзиши курси муқаддимаи забоншиносӣ ҳамгирии донишҳои лингвистӣ, психологӣ, мантиқӣ, биология, психология, физика, семиотика, кибернетика дар назар дошта, вазифадор аст, ки донишҳои тахассусии донишҷӯёнро тамоили касбӣ диҳад. Омӯзиши фан ба ташаккули салоҳиятҳои коммуникативӣ, фарҳангӣ ва иҷтимоӣ-фарҳангии омӯзгорони ояндаи забони тоҷикӣ, англисӣ ва тарҷумонҳо бояд мусоидат намояд.
Намуди машғулиятҳо	Лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	Тоҷикӣ
Салоҳиятҳое, ки дар донишҷӯӣ зимни азхудкунии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд.	<p>- муқаддимаи забоншиносӣ аз бахшҳои дигари монанд фарқ карда тавонад; - доир ба масъалаҳои мубрами ин фан фикри худро баён карда тавонад; - маҳорати мустақилона кор кардан бо адабиёти илмӣ-таълимӣ, бо манбаъҳои хаттӣ ва маводи тадқиқотӣ доир ба мавзӯҳои мушаххас.</p>
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд.	<p>Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд Донад:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● фарқи муқаддимаи забоншиносӣ аз забоншиносии муқоисавӣ – таърихӣ; ● хусусияти муқаддимаи забоншиносӣ ● омузиши муқаддимаи забонҳо. <p>Тавонад :</p>

	<ul style="list-style-type: none"> ● фарқ кардани хусусиятҳои муқаддимаи забоншиносӣ ва забони омӯхташаванда; ● фарқ карда тавонистани истилоҳот ва мафҳумҳои забоншиносии типологӣ; ● хулосабарорӣ ва натиҷагирӣ аз мавзӯҳои баррасишуда. <p>Аз худ намояд:</p> <p>-малакаи таҳлилкуниро; -малакаи таҳқиқоти назариявӣ ва амалияи типологиро; -малакаи бо ҳамтоёни худ ҳамкорӣ карданро.</p>
Номгӯии боб/мавзӯҳои фан	<p>- кор бо конспекти лексияҳо аз адабиёти тавсияшаванда;</p> <p>-омӯхтани адабиёти илмӣ ватанию хоричӣ роҷеъ ба мавзӯҳои алоҳида;</p> <p>- тайёри ба машғулиятҳои амалӣ;</p> <p>- омодагӣ ба ҳузури ғайрифайол;</p> <p>- дар заминаи китобҳои ҳатмӣ навиштани конспектҳои дарс;</p> <p>- таҳия намудани рефератҳо, маърузаҳо, гузориш ва презентатсияҳо;</p> <p>- иҷрои супоришҳои мустақилона; ба ҳам алоқаманд).</p>
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, преқтор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳони таълими фан	Имтиҳон (тести компютери)

2.1.2. Забоншиносии умумӣ

Тавсифи мухтасари фан	<p>Мақоми фан дар тайёрии касбии донишҷӯён</p> <p>Фанни таълимии мазкур дар асоси талаботи Стандартҳои давлатӣ, стандартҳои ихтисос ва салоҳиятнокии касбӣ аз рӯи ихтисос гирифта шуда, бо нақшаи таълимии заминавӣ, нақшаҳои кори таълимӣ ва Барномаи кори таълим мувофиқат менамояд ва татбиқнунандаи асноди мазкур дар амал ва кор мебошад. Мақоми фан дар тайёрии касбии донишҷӯён</p> <p>Фанни таълимии мазкур дар асоси талаботи Стандартҳои давлатӣ, стандартҳои ихтисос ва салоҳиятнокии касбӣ аз рӯи ихтисос гирифта шуда, бо нақшаи таълимии заминавӣ, нақшаҳои кори таълимӣ ва Барномаи кори таълим мувофиқат менамояд ва татбиқнунандаи асноди мазкур дар амал ва кор мебошад.</p>
Намуди машғулиятҳо	Лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	Тоҷикӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯӣ зимни азхудкунии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд.	Қодир будан ба дарки маънои асли ва маъноҳои маҷозии калима, донишдони мавқеи корбурди калима ва хусусиятҳои услубии калима, фарқ кардани воҳидҳои рехтаи забон аз калимаҳо
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд.	Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд Донад: - забоншиносии умумӣ (луғатшиносии умумӣ, луғатшиносии муқоисавӣ, луғатшиносии таърихӣ (диахронӣ) ва луғатшиносии

	<p>тасвирӣ ва ё синхронӣ);</p> <ul style="list-style-type: none"> • масъалаҳои омӯзиши забоншиносии умумӣ ва алоқаи он бо дигар шохаҳои илми забон; <p>Тавонад:</p> <ul style="list-style-type: none"> • фарқ кардани забоншиносии умумӣ услуби баланди забон (архаизмҳо, неологизмҳо, поэтизмҳо ва ғ.) аз воҳидҳои луғавии услуби пасти забон (вулгаризмҳо, варваризмҳо, жаргонҳо ва ғ.); • муайян намудани баромади таърихӣ калимаҳои аслии забони тоҷикӣ (ҳиндуаврупой, ҳиндуориёӣ, эронӣ), фарқ карда тавонистани калимаҳои иқтибосӣ ва муайян намудани дараҷаи омезиши онҳо; фарқ карда тавонистани воҳидҳои фразеологӣ аз ибораҳои маъмул. <p>Аз худ намояд:</p> <ul style="list-style-type: none"> -малакаи таҳлили луғавии матнро; - малакаи таҳқиқоти назариявӣ ва амалиро; - малакаи корбурди дурусти калимаҳо ва воҳидҳои фразеологиро.
Номгӯӣ боб/мавзӯҳои фан	<ul style="list-style-type: none"> -аз худ намудани масоили марбут ба фанни таълимӣ; -муаррифии дурусти масъалаҳои ихтисосӣ; -ташреҳи истилоҳоти ихтисосӣ; -ибораҳои ихтисосӣ; -кор бо матнҳои марбута ва таҳлили онҳо; -маданияти нутқи донишҷӯён;
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Китоби дарсӣ, компютери фардӣ, пректор, тахтаи электронӣ, матни электронии лексияҳо
Шаклҳои назорати чорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳони таълими фан	Имтиҳони шифоҳӣ

2.1.3. Педагогика

Тавсифи мухтасари фан	Педагогика яке аз фанҳои таълимии асосӣ барои тайёр намудани мутахассисони ояндаи соҳаи омӯзгори пешбинӣ шудааст. Аз худ кардани фан донишҷӯёнро бо паҳлӯҳои асосии таълиму тарбияи хонандагон, методҳои таълиму тарбия, намудҳои дарс, шаклҳои дарс, мазмун ва мундариҷаи кори роҳбари синф, концепсияи миллии тарбия, қонуни ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи масъулияти падару модар ва корҳои мактабшиносӣ шинос менамояд.
Намуди машғулиятҳо	Назариявӣ (лексионӣ), кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор (КМРО), кори мустақилонаи донишҷӯ (КМД)
Забонитаълим	Тоҷикӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯзимни аз худ намоиш додан мумкин аст	<ul style="list-style-type: none"> - салоҳияти методии донишҷӯён ташаккул додан менамояд; -мафҳумҳои асосии предмети <i>педагогикаи умумӣ</i>, вазифаи курси мазкур, алоқаи <i>педагогикаи умумӣ</i> бо фанҳои дигарро;

	-принсипҳои таълим, таълими <i>педагогикаи умумӣ</i> , шаклҳои ташкили машғулиятҳои педагогикаи умумиро;
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд: донад - категорияҳои педагогикаи умумӣ; методологияи педагогикаи умумӣ; методика ва мантиқи раванди педагогӣ; мақсад ва мундариҷаи таъсилот; омилҳои тараққиёти шахсият; сохтори ташкили фаъолияти таълим; консепсияи милли тарбия; ақидаҳои динию фалсафӣ оид ба мақсади тарбия ва таъсилот дар ҷомеа; принсипҳои фалсафии тарбия; менеджмент дар таъсилот; махсусиятҳои тарбияи оилавӣ. Тавонад истифодаи ташкили корҳои мустакилона; малакаю маҳорати конспектнависӣ; маҳорати дарки маълумоти таълимӣ; усулҳои татбиқи таҳқиқотҳои педагогии муосир Аз худ намоянд: - малака ва маҳорати муошират ва истифодаи васеъ дар рафти дарсҳо; - малакаи истифодаи амалии методҳои муосир дар рафти таълими; - ташкили худомӯзӣ ва худтакмилдиҳӣ миёни муҳассилин.
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	- таърихи пайдоиши мухтасари фани педагогика - мафҳумҳои асосии илми педагогика - соҳаҳо ва ҷараёнҳои илми педагогика, алоқаи он бо илмҳои дигар - қонуниятҳои раванди педагогӣ - методология ва методҳои тадқиқоти педагогӣ
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникии фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзебии натиҷаи ниҳони таълими фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

2.1.4. Психология

Тавсифи мухтасари фан	Психология - илм дар бораи қонуниятҳои пайдоиш, тараққиёт ва зухуроти психика мебошад, психика функсияи мағзи сар буда, инъикос намудани олами иҷотакарда ифода мекунад.
------------------------------	--

Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ,
Салоҳиятҳое, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	<ul style="list-style-type: none"> - қодир ба ҷустуҷӯ, таҳлили интиқодӣ ва коркарди иттилоот, истифодаи муназзам дар ҳалли вазифаҳои гузошташуда мебошад; - қодир аст гуногунии фарҳангии ҷомеаро дар заминаи иҷтимоӣ-таърихӣ, ахлоқӣ ва психологӣ дарк кунад.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	<p>Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд:</p> <p>Донад</p> <ul style="list-style-type: none"> - донишҳои психологияи умумӣ; - роҳҳои дар амал татбиқ наудани усулҳои тадқиқи ҳодисаҳои психикӣ; - нақши донишҳои психологӣ дар ҳаёт ва фаъолият; - соҳт қор ва нишонаҳои психика; - қонуниятҳои ташакули шахсият; <p>Тавонад</p> <ul style="list-style-type: none"> - қонуниятҳои умумии инкишофи психикиро дар фаъолияти хеш истифода барад; - истифода бурдани метод ва воситаҳои идрок дар раванди инкишофи ақлонӣ, баланд бардоштани савияи маърифатӣ; - ташаккул ва ифодагардонии афқор ва нуктаи назари хеш дар раванди баҳсу мунозираҳои илмиву касбӣ; - истифода бурдани донишҳои психологӣ дар мазмунгардонии равия ва ҳодисаҳои гуногуни иҷтимоӣ; <p>Аз худ намояд</p> <ul style="list-style-type: none"> - малакаи ҳучуми зехнӣ; - малакаи суҳанронӣ; - малакаи идроки матнҳое ,ки моҳияти психологӣ доранд; - малакаи сӯҳбатнамоӣ;
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	<ul style="list-style-type: none"> - таърихи психология - метод - фаъолият - психологияи синнусол - психологияи оммавӣ -
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникии фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати қорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзебии натиҷаи ниҳони таълими фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

2.1.5. Методикаи таълими забони англисӣ

<p>Тавсифи мухтасари фан</p>	<p>Методикаи таълими забони англисӣ - курси методикаи таълими забони англисӣ яке аз фанҳои умумикасбӣ ба шумор рафта, дар тайёр намудани омӯзгорони баландхитисоси забони хориҷӣ барои мактабҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ, касбӣ ва махсус саҳми арзанда мегузорад.</p> <p>Дар таълими фанни «Методикаи таълими забони англисӣ» ба масъалаҳои актуалии роҳи усулҳои таълими фанни забони англисӣ диққати махсус дода шудааст. Ҳадафи асосии фан тайёр намудани мутахассисони касбӣ дар факултетҳои забони англисӣ мебошад.</p>
<p>Намуди машғулиятҳо</p>	<p>лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор</p>
<p>Забони таълим</p>	<p>Тоҷикӣ</p>
<p>Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд</p>	<p>Ҳадафи асосии курси методикаи таълими забони англисӣ ба он равона карда шудааст, ки тавассути машғулиятҳои назарӣ амалӣ, қорҳои мустақилона ва ташкили таҷрибаомӯзӣ дар мактабҳои таҳсилоти миёнаи умумӣ ва махсус, коллеҷу гимназияҳо донишҷӯён ба касби омӯзгорӣ аз ҳама ҷиҳат тайёр карда шаванд ва салоҳияти касбии онҳо ташаккул дода шаванд.</p>
<p>Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд</p>	<p>Донишҷӯёне, ки фанни мазкурро азхуд кардаанд, бояд:</p> <p>Донанд</p> <ul style="list-style-type: none"> - тарзи дурусти истифодаи методҳои таълимро, ки ба робитаи касбӣ хос мебошанд; - ҳадди қифоя азбар намудани усулҳои гуногуни таълимро; - тарзу усулҳои асосии дарс доданро; - тарзу усулҳои муосири таълимро бо истифодаи воситаи техникӣ. <p>б) тавонанд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - донишҷӯ бояд дар рафти гузаштан аз таҷрибаомӯзӣ донишҳои гирифтаи худро дар амал татбиқ карда тавонад; - таҳсилоти бонизомро мутобиқи талаботи стандарти таҳсилот ва барномаҳои таҳсилотӣ ба нақша гирифта тавонад; - рафтори худро ҳамчун омӯзгор таҳлил ва баҳодиҳӣ карда тавонад; - имкониятҳои муҳити таҳсилоти муосирро ба ҳисоб мегирад; - назарияҳои гуногунро дар раванди таълим ба қор мебарад; - салоҳиятҳо ва талаботро дар бобати худтакмилдиҳӣ таҳлил карда тавонад. <p>в) аз худ намоянд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - луғату истилоҳоти фанро; - номгӯи маводҳои, ки доир ба ин фан нашр шудааст; - номи китобҳои дарсиеро, ки аз ин фан таҳия шудаанд; - номгӯи мавзӯҳои асосии ин фанро. <p>г) малака пайдо кунанд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - қобилияти таҳлилнамоиро аз худ намоянд; - таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро истифода бурда тавонанд; - бо ҳамтоёни худ барои ҳамкорӣ кардан омода шаванд. - тарзу роҳҳои қабул, ҳифз ва қоркарди маълумотҳо (иттилоот)-ро аз худ намоянд ва бо компютер ҳамчун воситаи идоракунии иттилоот қор карда тавонанд;

	<ul style="list-style-type: none"> - барои гирифтани иттилоот аз шабакаҳои глобалии интернетӣ кор кардан қобилият дошта бошанд. - аз санадҳои меъёрӣ-ҳуқуқӣ истифода бурданро омӯзанд; - мавзӯҳои гуногунро таҳлил карда хулосаи заруриро бароранд; - истифодаи компютер, проектор ва дар шабакаи интернет кор карда тавонанд.
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	<ul style="list-style-type: none"> -Методикаи таълими забони хориҷӣ ҳамчун фанни таълимӣ - Объект ва предмети омӯзиши фанни методикаи таълими забони хориҷӣ - Методҳои тадқиқоти методикаи таълими забони хориҷӣ - Мақсад ва вазифаҳои таълими забони хориҷӣ - Мақсади муоширати таълими забони хориҷӣ - Мундариҷаи таълими забони хориҷӣ
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникий фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ, табло, анора ва овозаҳо
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Натиҷаи иҷрои саволу супоришҳо, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзебии натиҷаи ниҳони таълими фан	Имтиҳон (тестӣ-компютерӣ), шифоҳӣ, хаттӣ

2.1.6. Таърихи забони англисӣ

Тавсифи мухтасари фан	Таърихи забони англисӣ барои тайёр намудани мутахассисони ояндаи соҳаи омӯзгорӣ ва таҷумонӣ пешбинӣ шудааст. Фанни « Таърихи забони англисӣ » ба гурӯҳи фанҳои хатмӣ бахши фанҳои тахассусӣ дохил мешавад.
Намуди машғулиятҳо	Амалӣ, КМРО, КМД
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ, англисӣ
Салолиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхудномаи фанни мазкур ташаккули бояд меёбанд	<ul style="list-style-type: none"> - мантиқан коркарди иттилоот бо забони англисӣ; - ҷудо намудани ҷанбаҳои асосии маънидор бо исбот ва таҳлилҳо; - маҳорати ҷудо кардани иттилооти фойданоки илмӣ-техникӣ аз китобхонаи электронӣ, шабакаи Интернет - қобилияти таҳлилномаиро аз худ мекунад; - таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро истифода бурда метавонад; - аз санадҳои меъёрӣ- ҳуқуқӣ истифода бурданро омӯхтааст; - аҳамияти иҷтимоии касби ояндаи худро мефаҳмад ва барои татбиқи фаъолияти касбӣ ҳавасманд аст.
Натиҷаҳои таълиме, ки ба донишҷӯи фан ба даст меоянд	Омӯзиши курси таърихи забони англисӣ ҳамгироии донишҳои лингвистӣ, психолого-педагогӣ, иҷтимоӣ-фарҳангиро дар назар дошта, вазифадор аст, ки донишҳои тахассусии донишҷӯёнро тамоили касбӣ диҳад. Омӯзиши фан ба ташаккули салоҳиятҳои коммуникативӣ, фарҳангӣ ва иҷтимоӣ-фарҳангии омӯзгорони ояндаи забони англисӣ бояд мусоидат

	<p>намояд.</p> <p>Ҳангоми омӯзиши фанни мазкур вазифа гузошта мешавад, ки донишҷӯён бояд таърихи забони англисӣ хабардор шаванд, ба малакаҳои нутқи сареҳи англисӣ молик бошад, маводҳои фонетикии забони англисиро дар ифодаи нутқи шифоҳӣ истифода бурда тавонанд. Барои истифодаи забони англисӣ ҳамчун муоширати байни миллатҳо дар сатҳи зарурӣ омода шаванд, аз забони англисӣ дар сатҳи касбӣ ва илмӣ истифода бурда тавонанд, бо забони англисӣ дар сайтҳои Интернет кор бурда тавонанд, аз маводи дида ё хонда фикру ғояи асосӣ, далелу санадҳои муҳимро ба таври шифоҳӣ ифода карда тавонанд, оид ба мавзӯи тадқиқ фишурда (тезис)-и маъруза ё мақоларо сохта тавонанд ва аз фанни мазкур супоришҳои шифоҳиро дуруст таҳия карда тавонанд.</p> <p>Ҳадафи асосии курси таърихи забони англисӣ ба он равона карда шудааст, ки тавассути машғулиятҳои назарӣ амалӣ ва корҳои мустақилона донишҷӯён доир ба зинаҳои гуногуни ташакулёбии забони англисӣ тасаввурот пайдо намуда, савияи дониши англисии худро бойю ғайи мегардонанд ва ҳамзамон шавку ҳаваси донишҷӯён нисбати фанни забонҳои хориҷӣ бедор карда мешавад.</p> <ul style="list-style-type: none"> - омӯхтани ибораю калимаҳо, ташаккули малакаҳои гуфтугӯи шифоҳӣ ва имлои хаттӣ; - омӯзондани мавзӯҳои матнҳои мухталиф аз он ҷумла сиёсӣ, фарҳангӣ, иқтисодӣ ва амсоли инҳо; - шинос намудани тарз ва усули хониш, ки дар заминаи матнҳои гуногун бо дарбаргирии овоз ва ҳарфҳои забони англисиро қоидаи хониш тасвиф мекунад.
Номгӯибоб/мавзӯҳои фан	<ul style="list-style-type: none"> - Ancient Germanic tribes and their classification - Stress in Germanic Languages. - The Old English Period - The middle English Period - Grammatical structure of Old English - The noun. Grammatical Categories. The Use of Cases
Васоити таълимӣ ватаъминотитехникии фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати чорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли натиҷаи ниҳони таълими фан арзебии	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

2.1.7. Типологияи муқоисавӣ

Тавсифи мухтасари фан	<p>Фанни мазкур донишчӯёнро бо паҳлуҳои асосии омӯзиши муқоисавии забонҳо, махсусан, омӯзиши муқоисавӣ- типологияи забонҳо дар рафти дарсҳои назариявӣ амалӣ ва иҷрои корҳои мустақилона шинос менамояд.</p> <p>Омӯзиши амиқ ва дурусти мавзӯҳои пешбинишудаи фанни «Типологияи муқоисавӣ» донишҳои забоншиносии донишчӯёнро боло бурда, имкон медиҳад, ки онҳо дар баробари фаъолияти омӯзгорӣ ва тарҷумонӣ ҳамчун забоншиноси касбӣ ба воя расанд ва умумияту фарқияти забони модарӣ ва забонҳои омӯхташавандаро муайян намоянд.</p>
Намуди машғулиятҳо	Лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишчӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	Тоҷикӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишчӯӣ зимни азхудкунии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд.	<p>- забоншиносии типологӣ аз бахшҳои дигари монанд фарқ карда тавонад;</p> <p>- доир ба масъалаҳои мубрами ин фан фикри худро баён карда тавонад;</p> <p>- маҳорати мустақилона кор кардан бо адабиёти илмӣ-таълимӣ, бо манбаҳои хаттӣ ва маводи тадқиқотӣ доир ба мавзӯҳои мушаххас.</p>
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд.	<p>Донишчӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст, бояд Донад:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● фарқи типологияи забоншиносӣ аз забоншиносии муқоисавӣ – таърихӣ; ● хусусияти типологияи забонҳои флективӣ, агглютинативӣ, решагӣ ва инкорпоративӣ; ● типологияи қабати овозии забонҳо; ● типологияи қабати морфологияи забонҳо; ● типологияи қабати синтаксиси забонҳо. <p>Тавонад :</p> <ul style="list-style-type: none"> ● фарқ кардани хусусиятҳои типологияи забони тоҷикӣ ва забони омӯхташаванда; ● фарқ карда тавонистани истилоҳот ва мафҳумҳои забоншиносии типологӣ; ● хулосабарорӣ ва натиҷагирӣ аз мавзӯҳои баррасишуда. <p>Аз худ намояд:</p> <p>-малакаи таҳлилкуниро;</p> <p>-малакаи таҳқиқоти назариявӣ ва амалияи типологиро;</p> <p>-малакаи бо ҳамтоёни худ ҳамкорӣ карданро.</p>
Номгӯии боб/мавзӯҳои фан	<p>-Аз таърихи омӯзиши типологияи забонҳо;</p> <p>-Типологияи қабати овозии забонҳо;</p> <p>-Типологияи қабати морфологияи забонҳо;</p> <p>-Типологияи қабати синтаксиси забонҳо;</p> <p>-Типологияи қабати луғавии забонҳо:</p> <p>-Умумиятҳо (унверсалияҳо)-и забонӣ.</p>
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, пректор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати чорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзёбии натиҷаи	Имтиҳон (тести компютерӣ)

2.1.8. Физиологияи синнусолӣ ва гигиенаи мактабӣ

<p>Тавсифи мухтасари фан</p>	<p>Физиологияи синнусолӣ қонуниятҳои ташаккул ва инкишофи вазифаҳои физиологии организмро дар давоми тамоми умр аз бордоршавӣ то охири умр меомӯзад.</p> <p>Физиологияи синну сол дар инкишофи индивидуалӣ ва ё онтогенез (онто – ягона, генезис – инкишоф)-итаҳаввуливазифаҳоро меомӯзад, муносибатҳои мутақобилаи чараёнҳои физиологӣ ва иртиботи сабаби байни онҳоро ошкор мекунад. Ба вазифаи гигиенаи мактабӣ, пеш аз ҳама, омӯзиши шароити ҳаёт, меҳнат, истироҳати одамон барои нигоҳ доштан, мустаҳкам намудани саломатӣ, ҳифз намудан аз бемориҳои гуногун дохил мешавад.</p>
<p>Намуди машғулиятҳо</p>	<p>лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор</p>
<p>Забони таълим</p>	<p>тоҷикӣ, русӣ,</p>
<p>Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯён зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбад, инҳоянд:</p>	<ul style="list-style-type: none"> - қобилияти таҳлилнамоиро аз худ мекунад; - таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро истифода бурда метавонад; - бо ҳамтоёни худ барои ҳамкорӣ кардан омода аст; - тарзу роҳҳои қабул, ҳифз ва коркарди маълумотҳо (иттилоот)-ро аз худ кардааст ва бо компютер ҳамчун ба воситаи идоракунии иттилоот кор карда метавонад;
<p>Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд</p>	<p>Ҳангоми омӯзиши фанни мазкур вазифа гузошта мешавад, ки донишҷӯён бояд чунин салоҳиятҳои касбиро соҳиб шаванд:</p> <p>а) Бояд донанд:</p> <ul style="list-style-type: none"> -аҳамияти шахсӣ (фардӣ) ва иҷтимоии касби худро дуруст дарк намояд; - вазифаҳои фанҳои анатомия, физиология ва гигиенаи инсонро донанд; - давраҳои асосии инкишофи бадани одам; - сохт, таркиб ва вазифаҳои қисмҳои системаи асаб, нафаскаши, ихроҷ, ҳазми хурук, мубодилаи моддаҳо, ғадудҳои тарашуҳи дохили, хун, дил ва рағҳоро донанд; - истифодаи маълумотҳо дар тиб, - сохт, таркиб ва вазифаҳои қисмҳои скелет ва мушакҳоро донанд; - гигиенаи истеъмоли ғизои мактаббачгон; - талаботи гигиени ба ҷойгиршавии замин, мактаб ва нуқтаҳои санитари - техники дар он; <p>б)Бояд тавонанд:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ассимилятсия ва диссимилятсияро фарқ карда тавонад; - дар ҳаёт ба қойдаҳои гигиениии либос ва пойафзол риоя карда тавонад; - оид ба сохт, функсия ва гигиенаи узвҳои сома, мувозинат, ҳиссиёти мушак, ломиса, шомма маълумот дода тавонад;

	<p>- оид ба сохт, функцияҳои узвҳои дохили; дил, шушҳо, гурдаҳо, меъда, рӯдаҳо, ғадудҳои тарашуҳи дохили ва мағзи сар маълумот дода тавонад;</p> <p>в) Аз худ намоянд:</p> <p>- луғати истилоҳи фанни мазкурро;</p> <p>- номгуи мақолаҳоеро, ки доир ба анатомия ва физиология нашр шудааст;</p> <p>- номи китобҳои дарсиеро, ки аз анатомия ва физиология тахия шудааст;</p>
Номгуи боб/мавзӯҳои фан	<p>- Мақсад ва вазифаҳои фанни анатомия ва физиологияи синну солӣ ва гигиенаи мактаби.</p> <p>- Давраҳои асосии инкишофи анатомия, физиологияи синну сол ва гигиенаи мактабӣ.</p> <p>- Қонунҳои умумии сабзиш ва инкишофи организми кӯдакон ва наврасон. Қонунҳои умумии сабзиш ва инкишофи организми кӯдакон ва наврасон.</p> <p>- Организм воҳиди ҷудонашаванда аст. Зинҳои ташақули организми зинда.</p> <p>- Таъсири шароити ҳайёт, қаду қомат ва инкишофи антропометрӣ барои муайянкунии ченаки либосҳо, пойафзол, таҷҳизоти таълимӣ, варзишии лозима барои хонандагони синну соли гуногун.</p>
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	ТИК, синфхонаи мултимеди
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳони таълими фан	Имтиҳон (тестӣ-компютерӣ)

2.1.9. Адабиёти Британияи Кабир

Тавсифи мухтасари фан	<p>Фанни «Адабиёти Британияи кабир» як бахши «Таърихи адабиёти ҷаҳон» буда, омӯзиши осори гаронбаҳои адабиёти кишварҳои мутамаддини ғарб барои факултаҳои филология яке аз вазифаҳои судманд ба ҳисоб меравад.</p> <p>Донишҷӯён аз таърихи пайдоиши адабиёти Англия ва аз таъсири он ба адабиёту фарҳанги дигари дунё, аз он ҷумла ба адабиёти форсу тоҷик маълумоти кофӣ пайдо мекунанд.</p> <p>Адабиёти Англия аз адабиёти шифоҳӣ сарчашма гирифта, нахустин навиштаҳои адабӣ ба забони англисӣ-саксонӣ ба асрҳои 5-6 тааллуқ дорад.</p> <p>Барои фаҳмиши хусусиятҳои идеявӣ сиёсӣ ва эстетикӣ он бояд адабиёти Англия аз асрҳои қадим, ҳаёти халқ ва зинаҳои таракқиёти он омӯхт.</p> <p>Тавассути зинаҳои таҳаввули адабиёти Англия марҳилаҳои асосии фарҳангии ин мамолик, махсусиятҳои адабӣ-эстетикӣ шоирон ва нависандагон чун В.Шекспир, Ҷ.Свифт, Ҷ.Байрон, Б.Шоу, Ҷ.Диккенс ва дигарон дар рушду такомули адабиёти фарҳангии умумибашарӣ маълумоти кофӣ дода мешавад.</p>
-----------------------	---

Намуди машғулиятҳо	лексионӣ, амалӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	Тоҷикӣ
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	-қобилияти таҳлилнамоиро аз худ кунад; -таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро истифода бурда тавонад; -бо ҳамтоёни худ барои ҳамкорӣ кардан омодааст;
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меояд	а) бояд донанд: -ҳаёт ва эҷодиёти адибони Британияи Кабирро, ки барои робитаи касбӣ хос мебошад, аз худ намоянд; -ҳадди кифоя аз бар намудани шеър аз эҷодиёти шоирони Британияи Кабир; -санъатҳои бадеӣ, жанрҳои адабӣ ва ҷараёнҳои адабиро аз худ кунанд; -муошират, нути муколамавӣ ва монологӣ бо истифодаи воситаҳои адабӣ. б) бояд тавонанд: - маҳорати ҷиддии исботкунии афкор оид ба масоили адабӣ; - маҳорати босаводонаи истифодаи соҳаи фаннӣ; - маҳорати тамоил ба масъалагузорӣ; - дуруст донистани эҷодиёти адибон ва махсусияти онҳо; в) аз худ намоянд: - луғату истилоҳоти фанни мазкурро; - номгӯи маводҳои, ки доир ба ин фан нашр шудааст; - номи китобҳои дарсиеро, ки аз ин фан таҳия шудаанд; - номгӯи мавзӯҳои асосии фанро..-номи китобҳои
Номгӯи боб/ мавзӯҳои фан	Маълумот дар бораи адабиёти давраи эҳё дар Англия. Адабиёти давраи Англо-саксон. Адабиёти асрҳои миёнаи Англия. Инқирози ҷомеаи феодалӣ ва инъикоси он дар адабиёт. Ҷомеаи навзӯҳур ва муносибати онон ба адабиёти навин. Пайдоиши асарҳо ба забони англисӣ. Мавзӯҳои асосии адабиёти давраи эҳё дар Англия. Бадеият ва маҳорати эҷодӣ.
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати чорӣ	Супоришҳои тестӣ суҳбати инфиродӣ
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳоии таълими фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

2.2. МОДУЛИ ФАНҲОИ ТАХАССУСӢ

2.2.1. Амалияи нутқи шифоҳӣ ва хаттии забони англисӣ

Тавсифи муҳтасари фан	Барои омузиши забони англисӣ чор маҳоратро аз худ намудан зарур аст: суҳбат кардан, навиштан, шунидан ва хондан. Аз ин чор маҳорат маҳоратҳои гуфторӣ ва навишторӣ аҳамияти бештар дорад. Зеро он чизе ки дар гуфтор истифода мешавад дар навиштан истифода намешавад ва баръакс.
Намуди машғулиятҳо	Амалӣ, КМРО, КМД

Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ, англисӣ
Салошиятҳое, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	<p>- озодона суҳбат намудан, фаҳмидани сухани шахси муқобил, ҷобачогузорию дурусти калимаҳо аз ҷиҳати грамматикӣ ва аз худ намудани замонҳои феълӣ</p> <p>- дуруст навиштан ва дарки фарқияти навишторӣ аз хониши калима.</p> <p>-</p>
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	<p>Дар раванди тадриси фанни “асосҳои нутқи шифоҳӣ ва навиштории забони англисӣ” чунин натиҷаҳо ба даст меоянд:</p> <p>Дар раванди таълим донишҷӯ маҳоратҳои ҷоргонаи забонро аз худ менамояд. Ин маҳоратҳо имконият фароҳам меорад, ки донишҷӯ бо соҳибзабонон озодона суҳбат намояд.</p> <p>Маҳоратҳои ҷоргонаи забони англисӣ аз ин қабиланд: хондан, шунидан, навиштан ва суҳбат кардан.</p> <p>- Маҳорати хондан: меъёри аз худ намудани ин маҳорат дар он зоҳир мегардад, ки донишҷӯ матнҳои англисиро дуруст хонад ва маънои онҳоро дарк намояд. Дар натиҷаи аз худ намудани ин маҳорат донишҷӯён метавонанд ҳарфҳо ва калимаҳоро бо задаҳояшон дуруст талаффуз кунанд.</p> <p>- Маҳорати шунидан: меъёри аз худ намудани ин маҳорат дар он зоҳир мегардад, ки донишҷӯ он чизеро ки бо забони англисӣ гуфта мешавад дарк намояд. Ҳадафи аз худ намудани ин маҳорат ин аст, ки донишҷӯ ном ва овозҳои ҳарфҳои забони англисиро бо фарқиатҳои онҳо шиносад. Махсусан ҳарфҳое, ки эквиваленти он дар забони тоҷикӣ вуҷуд надорад, масалан “th” (that, think). Барои аз худ намудани ин маҳорат нахуст муаллим ҳарф ва калимаҳоро меҳонад ва аз донишҷӯён талаб мекунад, ки ба ин калимаҳо нигоҳ кунанд, то ин ки гушҳояшон одат кунанд. Сипас аз донишҷӯён талаб мекунад, ки баъди ӯ такрор кунанд.</p> <p>- Маҳорати навиштан: меъёри аз худ намудани ин маҳорат дар он зоҳир мегардад, ки донишҷӯ тавонад дуруст нависад, то ин ки соҳибзабонон навиштаи ӯро дуруст хонда тавонанд. Дар натиҷаи аз худ намудани ин маҳорат донишҷӯ метавонад фарқиати навиштории калимаро аз хониши он дарк намояд. Барои аз худ намудани ин маҳорат донишҷӯ нахуст аз навиштани калимаҳои оғоз мекунад, ки ӯро ихота намудаанд, масалан: хона, падар, модар, бародар, донишгоҳ, китоб, дафтар ва ғ.</p> <p>- Маҳорати сӯҳбат кардан: меъёри аз худ намудани ин маҳорат дар он зоҳир мегардад, ки донишҷӯ тавонад бо соҳибзабонон озодона суҳбат</p>

	намоёд. Дар натиҷаи аз худ намудани ин маҳорат донишҷӯ метавонад се маҳорати дар боло зикргардидаро амалан истифода намояд. Барои аз худ намудани ин маҳорат донишҷӯ нахуст дар бораи худ, оила, дустон, синну сол, ҳаҷм, ранг ва ғ. нақл карданро ёд мегирад. Ҳамчунин дар ин раванд донишҷӯ аз руи қоида пайдарпай омадани аъзоҳои ҷумларо ёд мегирад.
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	- маълумоти умумӣ дар бораи забони англисӣ - алифбои забони англисӣ - фонетика - мо забони хориҷӣ меомузем - рӯзи кори муҳандис - дустӣ ман духтури кудакона аст - охири ҳафтаи ман - оилаи дустӣ ман - хонаи хоҳари ман
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникии фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфиродӣ
Шакли арзебии натиҷаи ниҳони таълими фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

2.2.2. Фонетикаи амалӣ

Тавсифи муҳтасари фан	Фонетикаи амалӣ барои тайёр намудани мутахассисони ояндаи соҳаи омӯзгорӣ ва таҷумонӣ пешбинӣ шудааст. Фанни «Фонетикаи амалӣ» ба гурӯҳи фанҳои ҳатмии бахши фанҳои таҳассусӣ дохил мешавад.
Намуди машғулиятҳо	Амалӣ, КМРО, КМД
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ, англисӣ
Салолиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд меёбанд	- фаҳмиши амиқи моҳияти дақиқи забонамӯзӣ; - мантиқан коркарди иттилоот бо забони англисӣ; - ҷудо намудани ҷанбаҳои асосии маънидор бо исбот ва таҳлилҳо; - маҳорати ҷудо кардани иттилооти ғоиданоки илмӣ-техникӣ аз китобхонаи электронӣ, шабакаи Интернет - қобилияти таҳлилнамоиро аз худ мекунад; - таҳқиқоти назариявӣ ва таҷрибавиро истифода бурда метавонад; - бо ҳамтоёни худ барои ҳамкорӣ кардан омода аст; - тарзу роҳҳои қабул, ҳифз ва коркарди маълумотҳо (иттилоот)-ро аз худ кардааст ва бо компютер ҳамчун ба воситаи идоракунии иттилоот кор карда метавонад; - барои гирифтани иттилоот аз шабакаҳои глобалии интернетӣ кор кардан қобилият дорад; - аз санадҳои меъёрӣ- ҳуқуқӣ истифода бурданро омӯхтааст;

	- аҳамияти иҷтимоии касби ояндаи худро медонад ва барои татбиқи фаъолияти касбӣ ҳавасманд аст.
Натиҷаҳои таълими, киязтадриси фанбадастмеоянд	<p>Дар натиҷаи омӯзиши фанни «Фонетикаи амалии забони англисӣ» донишҷӯён бояд аз уҳдаи талаффузи дурусти ҳарфҳо, калимаҳо бароянд, қоида ва меъёрҳои нутқи шифоҳии забони англисӣ, инчунин дар нутқи гуфтугӯии забони англисӣ малака пайдо намоянд; ба стратегияи қабул, таҳлил ва таҳияи матнҳои шифоҳӣ ва хаттӣ соҳиб шаванд; усулҳои қори мустақилонаро бо маводҳои лексикӣ, грамматикӣ, фонетикӣ бо истифодаи адабиёти илмӣ, методӣ ва таълимӣ доништа, дар сатҳи касбӣ забони англисиро донанд. Низом ва сохтори забон ва воҳидҳои забонӣ, маводи луғавӣ ва грамматикӣ мавзӯҳои омӯхташаванда, рушди малакаю маҳорати қабул, ҳифз ва дар хотир нигоҳдории маводҳои овозӣ, тафовути забон аз шаклҳои дигари мушоират, хусусиятҳои умумии забони инсон, моҳият ва табиати забон, қонуниятҳои инкишофи забонро аз бар намоянд.</p> <p>Ҳадафи асосии курси фонетикаи амалии забони англисӣ ба он равона карда шудааст, ки тавассути машғулиятҳои назарӣю амалӣ ва қорҳои мустақилона донишҷӯён доир ба қонуниятҳои асосии ташаккули забони англисӣ тасаввурот пайдо намуда, савияи дониши англисии донишҷӯёнро бойю ғайи мегардад ва ҳамзамон шавқу ҳаваси донишҷӯён нисбати фанни забонҳои хориҷӣ бедор карда шавад.</p> <ul style="list-style-type: none"> - омӯхтани ибораю калимаҳо, ташаккули малакаҳои гуфтугӯи шифоҳӣ ва имлои хаттӣ; - омӯзондани мавзӯҳои матнҳои мухталиф аз он ҷумла сиеҷӣ, фарҳангӣ, иқтисодӣ ва амсоли инҳо; - шинос намудани тарз ва усули хониш, ки дар заминаи матнҳои гуногун бо дарбаргирии овоз ва ҳарфҳои забони англисиро қоидаи хониш тасвиф мекунад.
Номгӯибоб/мавзӯҳои фан	<ul style="list-style-type: none"> - алифбои забони англисӣ - фонетикаи чист - Фонемаи чист - Хичои чист - Асемиясия ва ҳелҳои он - зада - оҳанг
Васоити таълимӣ ватаъминотитехникии фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати қорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфироӣ
Шакли натиҷаҳои таълими фан арзеби	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

2.2.3. Грамматикаи амалӣ

Тавсифи мухтасари фан	Грамматикаи амалӣ- таҳлили морфологӣ ва синтаксисии ҷумлаҳои забони англисӣ ва тоҷикӣ, кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгори забони тоҷикӣ ва англисӣ
Намуди машғулиятҳо	кори мустақилонаи донишҷӯ бо роҳбарии омӯзгор
Забони таълим	Забони англисӣ, тоҷикӣ
Салоҳиятҳое, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	Донишҷӯе, ки фанни мазкурро аз худ кардааст бояд: Таҳлили морфологӣ ҷумлаҳо, ҳиссаҳои нутқ исм, сифат, феъл зарф, шумора, ҷонишин Таҳлили синтаксисӣ- ҷумлаи тоҷикӣ? Ҷумлаҳои сода, дутаркиба, нопурра, яктаркиба, мураккаб, бешаҳс Тарзи саволгузорӣ, саволҳои умумӣ ва ғайра.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	Донишҷӯ бояд донад: Дар муқоисаи пешниҳод намудани маълумот оид ба ҳиссаҳои нутқи забони англисӣ, Маълумот додан дар бораи фикру ақидаҳои забоншиносон оид ба ҳиссаҳои нутқ Таҳлил намудани ҷумлаҳо дар рафти дарсҳои амалӣ Баррасӣ намудани масъалаҳое, ки мубрами илмӣ-забоншиносӣ
Номгуи боб/мавзӯҳои фан	Қисми грамматика ва падидаҳои лингвистии он 1. Грамматика ва калимасозӣ 2. Сохтори фонологӣ, лексикӣ ва парадигмаи забон 3. Сатҳи лингвистии он
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, айёниятҳои видеовизуалӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Тестҳои электронӣ, пурсиши шифоҳӣ
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳоии таълимии фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ), пурсиши шифоҳӣ

2.2.4. Лексикологияи забони англисӣ

Тавсифи мухтасари фан	Фанни омӯзиши калимаҳо, намудҳои калима, калимасозӣ
Намуди машғулиятҳо	Лексионӣ, машғулияти амалӣ ва КМДРО
Забони таълим	Забони англисӣ,
Салоҳиятҳое, ки дар донишҷӯ зимни	Тартиби морфологӣ ва маъноии калимаҳоро таҳлил

азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	кардан, маънои калимаҳоро бо таҳлили таркиби префикс-суффикси калима муайян кардан.
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	Донишҷӯ бояд донад: <ol style="list-style-type: none"> 1. фанни лексияро 2. морфема ва тартиби калимаи фонетикӣ 3. роҳҳои калимасозӣ, намудҳои калима 4. маънои калима бояд чунин бошад: таҳлили морфологӣ ва семастикаи калима 5. маъноҳои калимаро бо роҳи таҳлили пасванду пешванди он муайян намояд.
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	<ol style="list-style-type: none"> 1. фанни лексикология 2. сохтори калимаи морфема 3. намудҳои калима (оддӣ, олий, қиёсӣ) 4. роҳҳои калимасозӣ (суффиксӣ, композиторӣ, конверсия) 5. маънои калима (бисёрнамоӣ, омонимӣ, синонимӣ)
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникии фан	Компютери фардӣ, проектор, айёниятҳои забонӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Тестҳои электронӣ, пурсиши шифоҳӣ
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳони таълимии фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ), шифоҳӣ

2.2.5. Грамматикаи назарияви забони англисӣ

Тавсифи мухтасари фан	Назарияи грамматика-фанне, ки масъалаҳои асосии морфологию синтаксисиро дар асоси забоншиносии муосир омӯхта мешавад.
Намуди машғулиятҳо	Лексионӣ, машғулияти амалӣ ва КМДРО бо роҳбарии омӯзгори фанни забони англисӣ
Забони таълим	Забони англисӣ,
Салоҳиятҳои, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	<p>Мустақилона кор карда баровардани информатсияҳои илмӣ ва назариявӣ оид ба грамматика</p> <p>Муқоиса карда тавонистани падидаҳои грамматикаи забони англисӣ ва забони модарӣ.</p> <p>Дониши назариявӣ аз фанни грамматика ва истифодаи он дар амал</p>
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	<p>Донишҷӯ бояд донад:</p> <ol style="list-style-type: none"> 6. Асоси сохтори грамматикаи забони англисиро мутобиқи илми забоншиносии муосир 7. Қисми морфология ва синтаксист ва алоқамандии онҳо бо калимасозӣ 8. Масъалаҳои категорияи грамматикӣ ҳиссаҳои нутқ

	9. Синтаксис ҳамчун як қисми грамматика, ки чумларо меомӯзад(чумлаҳои содда, мураккаб, чумлаҳои мураккаби пайваст ва тобеъ) ва аъзоҳои пайрави чумла
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	Қисми грамматика ва падидаҳои лингвистии он 4. Грамматика ва калимасозӣ 5. Сохтори фонологӣ, лексикӣ ва парадигмаи забон 6. Сатҳи лингвистии он
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникии фан	Компютери фардӣ, проектор, айёниятҳои видеовизуалӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Тестҳои электронӣ, пурсиши шифоҳӣ
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳони таълимии фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ), пурсиши шифоҳӣ

2.2.6. Фонетикаи назариявии забони англисӣ

Тавсифи мухтасари фан	Фонетикаи назариявӣ барои тайёр намудани мутахассисони ояндаи соҳаи омӯзгорӣ ва тачумонӣ пешбинӣ шудааст. Фанни «Фонетикаи назариявӣ» ба гурӯҳи фанҳои ҳатмии бахши фанҳои тахассусӣ дохил мешавад.
Намуди машғулиятҳо	Амалӣ, КМРО, КМД
Забони таълим	тоҷикӣ, русӣ, англисӣ
Салолиятҳое, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд меёбанд	<ul style="list-style-type: none"> - фаҳмиши амиқи моҳияти дақиқи забномӯзӣ; - мантиқан коркарди иттилоот бо забони англисӣ; - ҷудо намудани ҷанбаҳои асосии маънидор бо исбот ва таҳлилҳо; - маҳорати ҷудо кардани иттилооти фойданоки илмӣ-техникӣ аз китобхонаи электронӣ, шабакаи Интернет - қобилияти таҳлилнамоиро аз худ мекунад; - таҳқиқоти назариявӣ ва тачрибавиро истифода бурда метавонад; - бо ҳамтоёни худ барои ҳамкорӣ кардан омода аст; - тарзу роҳҳои қабул, ҳифз ва коркарди маълумотҳо (иттилоот)-ро аз худ кардааст ва бо компютер ҳамчун ба воситаи идоракунии иттилоот кор карда метавонад; - барои гирифтани иттилоот аз шабакаҳои глобалии интернетӣ кор кардан қобилият дорад; - аз санадҳои меъёрӣ- ҳуқуқӣ истифода бурданро омӯхтааст; - аҳамияти иҷтимоии касби ояндаи худро медонад ва барои татбиқи фаъолияти касбӣ ҳавасманд аст.
Натиҷаҳои таълиме, киазтадриси фанбадастмеоянд	Дар натиҷаи омӯзиши фанни «Фонетикаи назариявии забони англисӣ» донишҷӯён бояд аз уҳдаи талаффузи дурусти ҳарфҳо, калимаҳо бароянд, қоида

	<p>ва меъёрҳои нутқи шифоҳии забони англисӣ, инчунин дар нутқи гуфтугӯии забони англисӣ малака пайдо намоянд; ба стратегияи қабул, таҳлил ва таҳияи матнҳои шифоҳӣ ва хаттӣ соҳиб шаванд; усулҳои кори мустақилонаро бо маводҳои лексикӣ, грамматикӣ, фонетикӣ бо истифодаи адабиёти илмӣ, методӣ ва таълимӣ доништа, дар сатҳи касбӣ забони англисиро донанд. Низом ва сохтори забон ва воҳидҳои забонӣ, маводи луғавӣ ва грамматикӣ мавзӯҳои омӯхташаванда, рушди малакаю маҳорати қабул, ҳифз ва дар хотир нигоҳдории маводҳои овозӣ, тафовути забон аз шаклҳои дигари мушоират, хусусиятҳои умумии забони инсон, моҳият ва табиати забон, қонуниятҳои инкишофи забонро аз бар намоянд.</p> <p>Ҳадафи асосии курси фонетикаи назариявии забони англисӣ ба он равона карда шудааст, ки тавассути машғулиятҳои назарӣ амалӣ ва корҳои мустақилона донишҷӯён доир ба қонуниятҳои асосии ташаккули забони англисӣ тасаввурот пайдо намуда, савияи дониши англисии донишҷӯёнро бойю ғанӣ мегардад ва ҳамзамон шавқу ҳаваси донишҷӯён нисбати ғанни забонҳои хориҷӣ бедор карда шавад.</p> <ul style="list-style-type: none"> - омӯхтани ибораю калимаҳо, ташаккули малакаҳои гуфтугӯии шифоҳӣ ва имлои хаттӣ; - омӯзондани мавзӯҳои матнҳои мухталиф аз он ҷумла сиёсӣ, фарҳангӣ, иқтисодӣ ва амсоли инҳо; - шинос намудани тарз ва усули хониш, ки дар заминаи матнҳои гуногун бо дарбаргирии овоз ва ҳарфҳои забони англисиро қоидаи хониш тасвиф мекунад.
Номгӯибоб/мавзӯҳои фан	<ul style="list-style-type: none"> - алифбои забони англисӣ - фонетикаи чист - Фонемаи чист - Хичои чист - Асемиясия ва ҳелҳои он - зада - оҳанг
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникаи фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати ҷорӣ	Супоришҳои тестӣ, суҳбати инфородӣ
Шакли натиҷаи ниҳони таълими фан арзебии	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)

2.2.7. Услубшиносии забони англисӣ

Тавсифи мухтасари фан	Ин фан ба таҳлили воситаҳои таъсирбахши забон ва дигар василаҳои, ки бо ин мақсад истифода мешаванд
------------------------------	---

	сару кор дорад.
Намуди машғулиятҳо	Лексионӣ, машғулияти амалӣ ва КМДО
Забони таълим	Забони англисӣ, тоҷикӣ ва русӣ
Салоҳиятҳое, ки дар донишҷӯ зимни азхуднамоии фанни мазкур ташаккул бояд ёбанд	<ol style="list-style-type: none"> 1. Равшан сохтани характер ва таркиби дохилии чунин ҳаводиси забонӣ 2. Муайян кардани вазифаҳое, ки ин навъ воситаҳои забон аз рӯи мақсади гуфтор ва лаҳзаҳои нутқ иҷро мекунад. 3. Дарк кардани принципҳои интихоби воситаҳои муайяни забон дар ҳолати мавҷуд будани воҳидҳои ҳамтодори ифодаи фикр
Натиҷаҳои таълиме, ки аз тадриси фан ба даст меоянд	<p>донишҷӯу ки фанни мазкурро аз худ кардааст бояд донад:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. таҳлили воситаҳои таъсирбахши забонро 2. зарурати омӯзиши услубшиносиро 3. вазифаи фанро 4. вобастагӣ услубшиносӣ бо дигар фанҳо ва вазифаҳои ҳар яке онҳоро 5. фарқияти навъҳои услубшиносӣ ва вазифаҳои онҳоро 6. муайян намудани вазифаи ин воситаҳои фасеҳ дар системаи умумии услубии ин ё он нависандаю шоир ё худ равияи адабӣ 7. равшан сохтани робитаи байни ин воситаҳо дар мавриди истифодаи бевоситаи онҳо ва мундариҷаи ғоявии асари бадеӣ
Номгӯи боб/мавзӯҳои фан	<p>Услубиёти семасиологӣ: Гурӯҳи метафорӣ Гурӯҳи метонимӣ Гурӯҳи омехта Услубиёти лексикологӣ: Вожаҳои услубӣ сабки боло Вожаҳои услуби сабки паст. Услубиёти синтаксисӣ: Эллипс, сукут, созмони апакойну , зевгма, тақрор, инверсия</p>
Васоити таълимӣ ва таъминоти техникии фан	Компютери фардӣ, проектор, тахтаи электронӣ
Шаклҳои назорати чорӣ	Супоришҳои тестӣ, сӯҳбати инфиродӣ,
Шакли арзёбии натиҷаи ниҳоии таълимии фан	Имтиҳон (тестӣ компютерӣ)